

NOTATNIK nr 12 (241) zostanie dostarczony do punktów kolportażu do 20 grudnia

Świeradów-Zdrój, 6 grudnia
 godz. 14.00 - 18.00 - Hala Spacerowa Domu Zdrojowego
 Charytatywna akcja dla małego Mikołaja

- sprzedaż ciast
- loteria fantowa
- warsztaty wyrobu świec

godz. 17.00 powitanie Mikołaja
 górny taras Domu Zdrojowego

CAŁKOWITY DOCHÓD Z IMPREZY ZOSTANIE PRZEKAZANY NA RZECZ CHOREGO MIKOŁAJA
 Impreza organizowana przez Fundację na Rzecz Rozwoju Społeczności
 Lokalnej Świeradów-Czerniawa przy współpracy Gminy Miejskiej
 Świeradów-Zdrój oraz Uzdrowiska Świeradów - Czerniawa

IZERSKI JARMARK
 RĘKODZIEŁA I SZTUK WSZELAKICH

15 grudnia godz. 10:00 - 17:00
16 grudnia godz. 10:00 - 15:00

Boże Narodzenie – Świeradów-Zdrój 2018

W programie:
 występy zespołów folklorystycznych i zespołu SYNTONIA.
 Jasełka w wykonaniu dzieci z naszych szkół,
 wspólne kolędowanie,
 warsztaty dla dzieci i dorosłych,
 sprzedaż choinek.

szczegóły na: www.swieradowzdrój.pl

Hala spacerowa i tarasy Domu Zdrojowego

Wydawałoby się, że chodzi o sprawę banalnie prostą - żeby w porannych godzinach rodzice odwożący dzieci do szkoły nie parkowali w zatoczce na ul. Skłodowskiej-Curie, powodując zatory i stwarzając zagrożenie podczas manewrów cofania czy zakręcania. Okazało się, że apele do dorosłych nie trafiają, młodzież postanowiła więc rodziców uświadomić - o tym na str. 8.

URZĄD MIASTA

ul. 11 Listopada 35

PARTER

Burmistrz Miasta – **Roland Marciniak**: 75 78-16-119; Sekretariat Burmistrza – **Krystyna Kisiel**: 75 78-16-489, fax 75 78-16-585 - pok. 1d. Skarbnik – **Iwona Kosmala**: 75 78-16-234 - pok. 1a; opłaty za użytkowanie wieczyste, opłata zdrowiskowa - **Katarzyna Barczyszyn**, opłaty za śmieci, windykacja należności – **Joanna Leszczyńska**, czynsze, opłata za wodę i ścieki – **Katarzyna Kulik-Luczak**: 75 78-16-659 - pok. 1b; podatki i opłaty lokalne – **Anna Leśniak**, wymiar podatku od nieruchomości – **Katarzyna Matelska**, Beata Korowaj - 75 78-16-452 - pok. 1c; księgowość budżetowa - **Katarzyna Duda**, Ewelina Ostrowska-May, księgowość oświaty – **Jowita Worotnicka**, Marta Rejman-Sergiejcuk: 75 78-16-896 - pok. 2. Urząd Stanu Cywilnego, działalność gospodarcza - zastępca kierownika - **Joanna Szczekulska**: 75 78-16-344; meldunki i dowody osobiste, zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych – **Halina Stettner**: 75 78-16-929 - pok. 1f (obok sekretariatu). Kadry - **Małgorzata Milichiewicz** - 75 78-17-092 - pok. 3.

I PIĘTRO

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej - pok. nr 10, 11 i 12. Sekretariat: 75 78-16-321. Radca prawny - pok. 15. Klub Integracji Społecznej - pok. 16

II PIĘTRO

Referat Ochrony Środowiska, Gospodarki Odpadami - kierownik – **Izabela Jurczak**, ochrona środowiska - **Kamila Jednorowska-Męcina**, odpady komunalne - **Marcin Rosolek**: 75 78-16-343 - pok. 21a, gospodarka mieszkaniowa - **Władysław Rzeźnik**: 75 78-16-324 - pok. 21b, inwestycje - **Anna Mazurek**, zamówienia publiczne – **Monika Sautycz**: 75 78-16-471 - pok. 21c, drogownictwo - **Wojciech Cielecki**, inwestycje i komunikacja miejska - **Mariusz Pysz**, inwestycje - **Monika Hajny-Daszko**: 75 78-16-970 - pok. 21d. Referat Organizacyjny, Gospodarki Miejskiej i Inwestycji - kierownik, sekretarz – **Eugeniusz Grabas**: 75 78-17-071 - pok. 22; Referat Promocji Gminy, Turystyki, Kultury i Sportu - kierownik – **Dorota Marek**: 75 71-36-482 - pok. 23; informatyk - **Tomasz Chmielowiec**: 75 71-36-483, fax 75 78-16-221, promocja gminy, kreowanie wydarzeń kulturalnych - **Diana Słupska**: 75 71-36-482 - pok. 24b. Oświata – **Jolanta Bobak**: 75 78-17-668. Zagospodarowanie przestrzenne – **Rafał May**: 75 78-17-297 - pok. 24c.

III PIĘTRO

Biuro Rady Miasta, Referat Administracyjny - kierownik – **Diana Timoftiewicz-Żak**: 75 78-17-666 - pok. nr 32.

UM ul. Piłsudskiego 15

Tadeusz Baka – obrona cywilna, zarządzanie kryzysowe i ochrona przeciwpożarowa: 75 78-16-841 i 75 78-16-155 - pok. 02.

OŚWIATA I KULTURA

Przedszkole Miejskie: 75 78-16-339; Miejski Zespół Szkół: 75 78-16-373, 75 78-16-668; Świetlica środowiskowa UL: 75 78-17-885; Szkoła Podstawowa nr 2 w Czerniawie: 75 78-16-379; Świetlica środowiskowa MROWSKO: 75 78-45-712; Miejska Biblioteka Publiczna IZERKA: 75 78-16-394.

IZERSKA ŁĄKA

Monika Chwaszcz
tel. 75 617 14 42
izerskalaka@
swieradowzdroj.pl
CZARCI MŁYN
Kinga Miakienko
tel. 75 78 45 325
czarcimlyn@
swieradowzdroj.pl

2

Taniec, śpiew i radość

W ramach obchodów Światowego Dnia Seniora 13 października br. w Pensjonacie „Basieńka” zarząd świeradowskiego koła Emerytów, Rencistów i Inwalidów z tej okazji zorganizował Bal Seniora, na którym bawiło się 73 członków oraz zaproszeni goście, między innymi burmistrz Roland Marciniak, przewodnicząca rady Wioletta Urbańczyk, radna powiatu, dyrektor PDS oraz prezes Stowarzyszenia Inicjatyw Lokalnych „Spokojna Góra” z Mirska.

Smaczne jedzenie przygotowała uczestnikom szefowa „Basienki”, pani Mieczysława.

Na parkiecie królował taniec, śpiew i radość, a przy stołach miłe, koleżeńskie rozmowy.

Spotkanie współfinansowane było przez Gminę Miejską Świeradów-Zdrój.

(IK)

Nie bójmy się pomagać!

Wśród nas żyją osoby, które często potrzebują naszej pomocy, z różnych względów o niej nie mówią, o nic nie proszą, choć zmagają się z niedostatkami podstawowych przedmiotów.

Wiemy także, że z drugiej strony są osoby, które chętnie by pomogły i podzieliły się tym, co mają, lub tym, na czym im zbywa, a nie wiedzą, jak i komu mogą coś podarować. Dlatego postanowiliśmy zostać naszym, wspólnym „portalem wymiany” i teraz jeśli Państwo czegoś potrzebują lub chcą czymś się podzielić, prosimy o kontakt:

- na Messengera,
- na dorota@swieradowzdroj.pl,
- lub telefonicznie - 75 71 36 482.

Zgłoszeń można również dokonywać anonimowo. Nie bójmy się pomagać!

* * *

Szanowni Państwo, pewna samotna mama wspaniałych dzieci obecnie spodziwiała się synka. Jest bardzo zaradna i nie prosi o pomoc, ale wiemy, że będzie bardzo wdzięczna, gdy ktoś wyciągnie do niej pomocną dłoń. Chodzi o ubranka, akcesoria, pampersy i inne rzeczy dla noworodka. Bardzo prosimy - jeśli ktoś ma coś do oddania - o kontakt.

* * *

Inna samotna matka bardzo potrzebuje pralki - może być nawet bardzo starego typu, byleby była na chodzie?"

* * *

Dziękujemy za ostatnią udaną akcję pomocy: Basi, Remikowi, Kubie i Izie.

Punkty kolportażu NOTATNIKA ŚWIERADOWSKIEGO

ŚWIERADÓW - Delikatesy CENTRUM (ul. Sienkiewicza), sklep odzieżowy A&J (róg ul. Zdrojowej i Piastowskiej), sklep AGD (ul. Piastowska), hurtownia papierosów (ul. Piastowska), sklep spożywczy (róg ul. Zdrojowej i Sienkiewicza), Biura Turystyczne: LEOPOLD oraz J&G ŻYŁKIEWICZ (oba na ul. Zdrojowej), kiosk gazetowy (ul. Zdrojowa), pijalnia wody mineralnej (Dom Zdrojowy), sklep LEWIATAN (ul. Górską), stacja paliw ORLEN (ul. 11 Listopada), sklep papirniczy KLEKS (ul. Zdrojowa), sklep przy ul. Chopina, Sklep „Cuda Wianki” w budynku „BIEDRONKI” (ul. 11 Listopada), Miejska Biblioteka Publiczna IZERKA (ul. M. Skłodowskiej-Curie), autobus komunikacji miejskiej.

ORŁOWICE - sklep motoryzacyjny Wacława Chwaszcza.

CZERNIAWA - ul. Sanatoryjna: sklep Ireny Korty i biblioteka szkolna w SP nr 2; ul. Rolnicza: Czarci Młyn i Izerska Łąka.

Od 11 czerwca 2018 r. do 10 czerwca 2019 r. na mocy decyzji dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej we Wrocławiu z 8 maja br. ceny wody i ścieków oraz wysokość opłaty abonamentowej pozostaną bez zmian i wynoszą: woda 4,37 zł/m³, ścieki - 4,92 zł/m³, stała opłata abonamentowa - 4,94 zł za miesiąc.

Jednocześnie informujemy, że od 11 czerwca br. nie ma opłaty zryczałtowanej za dokonanie przyłączy do urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych.

W wypadkach nagłych awarii sieci wod-kan można dzwonić pod nr tel. 512 243 901.

Przepraszamy Panią EWE ŚLIWIŃSKĄ i Pana ROBERTA BIAŁEGO - za błędne podanie ich imion w październikowym numerze przedwyborczym „Notatnika Świeradowskiego”.

Przepraszamy też Komitety Wyborcze Wyborców: MŁODOŚĆ I DOŚWIADCZENIE oraz KONKRETNIE I REALNIE - za omyłkowo wpisane nazwy tych komitetów we wrześniowym numerze „Notatnika Świeradowskiego”.

Redakcja

Przeciw przemocy

Zespół Interdyscyplinarny w Świeradowie-Zdroju zaprasza na zajęcia dla grupy osób doświadczających przemocy w rodzinie, prowadzone w dawnym budynku Urzędu Miasta przy ul. Piłsudskiego 15, I piętro, pokoje nr 1 i 2, w godzinach 18⁰⁰-20⁰⁰. Najbliższe spotkanie odbędzie się 20 listopada, a kolejne - 6 i 20 grudnia br.

Stop uzależnieniom

Punkt Konsultacyjno-Informacyjny dla osób uzależnionych od alkoholu czy narkotyków, jak też dla osób z rodzin, gdzie nadużywany jest alkohol lub narkotyki, osób współuzależnionych oraz dla osób doświadczających przemocy w rodzinie, czynny jest w każdy poniedziałek od godz. 16⁰⁰ do 20⁰⁰ w starej siedzibie UM (pok. nr 1 i 2). Przy tel. nr 664 461 086 dyżuruje konsultant Piotr Konopnicki (w dniach i godzinach pracy Punktu).

Rozmowy i konsultacje indywidualne w godz. 16⁰⁰-19⁰⁰.

Grupa wsparcia „Świeradów” dla wymienionych osób, której spotkania odbywają się także w poniedziałki w godz. 18⁰⁰-20⁰⁰.

Dodatkowo Punkt Konsultacyjny dla mieszkańców Czerniawy w dwa czwartki w miesiącu czynny jest na terenie Szkoły Podstawowej nr 2 w godz. 15³⁰-17³⁰. Najbliższe spotkanie odbędzie się 20 listopada, a następne - 6 i 20 grudnia br.

Pomoc terapeutyczna

W Gabinetach Pedagogiczno-Psychologicznym z siedzibą w Świeradowie-Zdroju (Przychodnia NZOZ JO-MED, ul. Korczaka 7D) do grudnia 2018 roku specjaliści realizują zadania związane z udzielaniem pomocy terapeutycznej i wsparcia rodzinom dotkniętym problemem uzależnienia od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych oraz prowadzeniem działań profilaktycznych.

Całościowa pomoc jest bezpłatna, refundowana przez Burmistrza Miasta Świeradów-Zdrój. Szczegóły dotyczące korzystania z pomocy terapeutycznej i profilaktycznej można uzyskać pod nr telefonów:

75 78 17 668 - JOLANTA BOBAK,
koordynator Urzędu Miasta
538 480 341- MACIEJ ZIAŁA,
gabinet pedagogiczno-psychologiczny

W każdy czwartek od godz. 16⁰⁰ do 18⁰⁰ w starym Urzędzie Miasta przy ul. Piłsudskiego 15 świadczona jest bezpłatna pomoc psychologiczna - porad udzielają Anna Wojciechowska-Padewska.

DZIEŃ EDUKACJI NARODOWEJ 2018

Oczekiwana zamiana ról

Tegoroczne uroczystości z okazji Dnia Nauczyciela w Szkole Podstawowej nr 2 odbyły się 12 października. Jako harcerze pomyśleliśmy, że co to za święto, jeśli świętujący musi przygotować akademię, poświęcić często swoje lekcje, potem nadrobić zaległości i pogodzić to jeszcze z dokumentacją związaną z początkiem roku szkolnego. Stąd wyniknęła propozycja, że to my w tym roku przejmujemy opiekę nad tym świętem.

Maryla Socha zaproponowała scenariusz, który drużynie przypadł do gustu; przydział ról miał częściowo zaskoczyć widzów. Widząc reakcję na pojawienie się głównej bohaterki granej przez Filipa Biedę (stoi na zdjęciu obok), chyba nam się udało. Kiedy nauczyciele słuchali „sto lat” i odbierali kwiaty ufundowane przez Radę Rodziców, chyba nie spodziewali się jeszcze, co za chwilę nastąpi. Nasza „nauczycielka” zaprosiła „uczniów” na prawdziwą lekcję i jak to na prawdziwej lekcji bywa, najpierw pełniący tę rolę Filip musiał ogarnąć niesforne towarzystwo.

Z relacji pani dyrektor wiem, że nie miał lekko, ale doskonale sobie poradził i mimo święta kilka jedynek postawił - „na pewno niesłusznie”? Po krótkiej lekcji nauczyciele mieli okazję porozmawiać przy kawie i cieście. Dziękuję Paniom Dziewit i Ślęzak za upieczenie pyszności.

Co robili pozostali uczniowie, kiedy nauczyciele „zajęci”? Na to harcerze również się przygotowali. Klasy 0-III bawiły się pod przewodnictwem Natalii Iwanich i Julii Fabiś po zuchowemu na boisku szkolnym. Starsze dzieci wzięły udział w turnieju poprowadzonym przez harcerzy i zaangażowanych rodziców, polegającym m.in. na znalezieniu (u Maryli Sochy) na planie miasta swojej szkoły, u Kuby Dziewita - przewrócić kilka plastikowych butelek z wodą przy pomocy pończochy napełnionej piaskiem, u Antka Ościaka - wykryć pieniądze w mokrym piasku (fot.

u góry po prawej), u Dominiki Dzięmitko, trzymając się za ręce z jednym z uczestników - przewrócić butelkę częściowo napełnioną wodą, pani Monice Gettner - przynieść kolorowe liście i je nazwać, u Mai Greli - wyjąć kluczyki z butelki nie odwracając naczyń do góry dnem, u pani Justyny Dziewit - zwinąć i schować do pokrowca śpiwór, u Marty Bohdanowicz - przejść przez linę nie dotykając jej, u pana Tomasza Ościaka - wykazać się umiejętnościami przy udzielaniu pierwszej pomocy.

Tegoroczny turniej był przygotowywany w krótkim czasie i niewy-

starczająco dopracowany, abyśmy mogli sprawiedliwie wyłonić zwycięzców, dlatego traktujemy go jako dobrą zabawę. Wiemy już, które zadania bawiły i interesowały uczniów, więc za rok na pewno dopracujemy poszczególne punkty i pójdzie nam o wiele sprawniej. Zastanowimy się też, jak nagrodzić zwycięzców, może znajdzie się sponsor i ufunduje prawdziwe nagrody? Dużo czasu przed nami.

Bardzo dziękuję harcerzom za zaangażowanie w przygotowanie przedstawienia oraz poprowadzenie turnieju. Podziękowania kieruję też do rodziców - za pomoc i wsparcie, oraz do Rady Rodziców - za przygotowanie i wręczenie kwiatków.

Phm Patrycja Ościak

Od redakcji.

Drużyna naszych harcerzy w wakacje wzięła udział w plebiscycie „Gazety Wrocławskiej”, pokonała ponad trzydziestu kandydatów i została Dolnośląską Osobowością Turystyki roku 2018 (o czym wspomnieliśmy już w poprzednim numerze). 13 września na uroczystej gali w Legnicy laureatka odebrała nagrody i dyplom za wygraną.

Podczas samego plebiscytu Patrycja wpłynęła na wynik głosowania nie miała, jedynie informowała znajomych, przyjaciół i turystów o formie głosowania i zachęcała do wysyłania smsów, a dziś dziękuje wszystkim - za pośrednictwem naszego pisma - za zaangażowanie.

(aka)

Wyszkolenie to dobro, którego nic nie jest w stanie nas pozbawić

14 października to był wyjątkowy dzień dla wszystkich pracowników oświaty, ponieważ obchodziliśmy Dzień Edukacji Narodowej. Uczniowie klas IVc, Va, Vc, VIIa oraz VIIb przygotowali z tej okazji apel i podziękowania dla wszystkich pracowników i emerytów Miejskiego Zespołu Szkół. Taniec z szyfonem, komiczne scenki, piosenka z repertuaru Pink Floyd „Teacher Leave Those Kids Alone” (fot. poniżej) - symbolizowały przemianę, jakie zachodziły w oświacie na przestrzeni lat.

Po pokazach artystycznych głos zabrała dyrektor Renata Simińska, która wszystkim pracownikom, byłym i obecnym, podziękowała za trud pracy i wskazywanie właściwej drogi młodemu pokoleniu oraz za codzienną cierpliwość i pasję wkładaną

w wykonywane obowiązki. Złożyła także serdeczne życzenia dalszej wytrwałości, satysfakcji i spełnienia w wykonywanej pracy.

Sekretarz Gminy Eugeniusz Grabas również złożył serdeczne życzenia, a za szczególne osiągnięcia w pracy zawodowej oraz inicjatywę w działaniach na rzecz rozwoju oświaty gminnej w roku szkolnym 2017/2018 wręczył dyrektor Renacie Simińskiej, Małgorzacie Dzik, Annie Jezierskiej, Monice Różalskiej oraz Katarzynie Luto-Przybylskiej nagro-

dy Burmistrza Miasta Świeradów-Zdrój.

Natomiast nagrody dyrektora otrzymali nauczyciele Szkoły Podstawowej i Przedszkola Miejskiego: Arleta Wolanin, Beata Bielak, Joanna Szaniawska, Justyna Golanow-

W szkole i na wyjeździe

ska, Ilona Tomczyk, Agnieszka Wielgo, Anna Adamiak, Agnieszka Dworak, Wanda Rzeźnik, Magdalena Mielniczyn, Lucyna Smaróń, jak również pracownicy obsługi i administracji.

Niezwykłe ciepłe słowa do zebranych skierowała Eugenia Kudera – wieloletni dyrektor MZS, prezes Związku Sybiraków w Świeradowie - życząc radości z wykonywanej pracy oraz sukcesów zawodowych.

W godzinach popołudniowych wszyscy udali się na uroczysty

obiad w restauracji Krasicki Hotel Resort & Spa, ale to jeszcze nie był koniec oświatowych atrakcji, bo już następnego dnia na cały weekend grono „oświatowców” udało się na wycieczkę do Wielkopolski. W programie znalazł się Biskupin (na zdjęciu u góry; ten akurat znajduje się w woj. kujawsko-pomorskim), Poznań, Kórnik oraz Rogalin. Humory i pogoda wszystkim dopisywały, a zwiedzanie było doskonałą lekcją historii, która w połączeniu z cudownymi okolicznościami przyrody, bo-

gactwem architektury i legendami pozostawiła niedosyt.

Na szczęście już za rok kolejny Dzień Edukacji Narodowej.

W wyborach na burmistrza na jedyne go kandydata **Rolanda Marciniaka** (KWW KONKRETNIE I REALNIE) zagłosowało 1.271 wyborców, co dało 76,25 proc. poparcia. Przeciw było 379 świeradowian. Tak więc urzędujący burmistrz będzie pełnić tę funkcję przez najbliższych 5 lat.

W wyborach do rady miasta spośród 3.387 uprawnionych wyborców karty do głosowania pobrało 1499, co daje niespełna 51-procentową frekwencję. Najwyższa była w okręgu nr 2 – 55,88, a najniższa w okręgu nr 3 – 43,09 proc.

Poszczególni kandydaci uzyskali głosów:

Okręg nr 1: **Paweł Lech** (KWW MŁODOŚĆ I DOŚWIADCZENIE) – 62 (52,1 proc.), Artur Kotlarek (KWW KONKRETNIE I REALNIE) – 57 (47,9);

Okręg nr 2: **Aleksandra Kasprzak** (KWW KONKRETNIE I REALNIE) – 80 (62,5), Maciej Górski (KWW MŁODOŚĆ I DOŚWIADCZENIE) – 48 (37,5);

Okręg nr 3: **Szczepan Wojsa** (KWW KONKRETNIE I REALNIE) – 50 (64,94), Sylwia Sokolak (KWW MŁODOŚĆ I DOŚWIADCZENIE) – 22 (28,57), Sylwester Czapkowski (KWW NASZA CZERNIAWA – NASZ ŚWIERADÓW) – 5 (6,49);

Okręg nr 4: **Janina Czaplińska** – bez głosowania;

Okręg nr 5: **Paweł Mikołajczak** (KWW MŁODOŚĆ I DOŚWIADCZENIE) – 49 (51,04), Wioletta Urbańczyk (KWW KONKRETNIE I REALNIE) – 47 (48,96);

Okręg nr 6: **Michał Bruckowski** (KWW KONKRETNIE I REALNIE) – 71 (78,02), Robert Biały (KWW MŁODOŚĆ I DOŚWIADCZENIE) – 12 (13,19), Waldemar Byczkowski (KWW NASZA CZERNIAWA – NASZ ŚWIERADÓW) – 8 (8,79);

Okręg nr 7: **Anna Tkaczyk** (KWW KONKRETNIE I REALNIE) – 102 (89,47), Jan Lizak (KWW NASZA CZERNIAWA – NASZ ŚWIERADÓW) – 12 (10,53);

Okręg nr 8: **Kamila Pytlakowska** (KWW MŁODOŚĆ I DOŚWIADCZENIE) – 53 (54,64), Sławomir Szaniawski (KWW KONKRETNIE I REALNIE) – 44 (45,36);

Okręg nr 9: **Mateusz Szumlak** (KWW MŁODOŚĆ I DOŚWIADCZENIE) – 68 (58,62), Piotr Chowański (KWW KONKRETNIE I REALNIE) – 48 (41,38);

SKŁAD RADY MIASTA W ŚWIERADOWIE-ZDROJU VIII KADENCJA SAMORZĄDOWA, LATA 2018-2023

Okręg nr 1 - **PAWEŁ LECH**, lat 25.

Okręg nr 2 - **ALEKSANDRA KASPRZAK**, lat 63.

Okręg nr 3 - **SZCZEPAN WOJSA**, lat 49.

Okręg nr 4 - **JANINA CZAPLIŃSKA**, lat 76.

Okręg nr 5 - **PAWEŁ MIKOŁAJCZAK**, lat 30.

Okręg nr 6 - **MICHAŁ BRUCKOWSKI**, lat 41.

Okręg nr 7 - **ANNA TKACZYK**, lat 51.

Okręg nr 8 - **KAMILA PYTLAKOWSKA**, lat 43.

Okręg nr 9 - **MATEUSZ SZUMLAK**, lat 21.

Okręg nr 10 - **URSZULA ROMANOWICZ**, lat 54.

Okręg nr 11 - **MIROSŁAW BOCK**, lat 60.

Okręg nr 12 - **MICHAŁ PODHORODECKI**, lat 31.

ZJEDNOCZENI DLA POWIATU LUBAŃSKIEGO – 222 głosy (3,61 proc.), ustępując Janowi Surowcowi z Leśnej 784 głosy (12,75). Nie weszła do rady Danuta Erling, która zdobyła 206 głosów (3,35).

W wyborach do sejmiku w okręgu nr 4 obejmującym byłe woj. jeleniogórskie frekwencja wyniosła 51,74 proc. - niższa była tylko w okręgu nr 3 (dawnie woj. wałbrzyskie). Eugeniusz Grabas startujący z pozycji nr 7 listy nr 1 – KWW BEZPARTYJNI SAMORZĄDOWCY – zdobył 1.653 głosy (0,93 proc.) i do sejmiku nie wszedł.

Mandaty z tej listy zdobyli: Cezary Przybylski, dotychczasowe marszałek sejmiku (12,16) i Marek Obrębalski (3,38). Ponadto w sejmiku okręg nasz reprezentować będą: Jerzy Pokój i Marcin Zawila (Koalicja Obywatelska) oraz Andrzej Kredkowski i Teresa Zembik (PiS).

Zbigniew Maroń uzyskał drugi wynik na liście KWW

Okręg nr 13 - **EWA ŚLIWIŃSKA**, lat 47.

Okręg nr 14 - **URSZULA WYSZOMIRSKA**, lat 62.

Okręg nr 15 - **MARTA WRÓBEL**, lat 31.

**ŚWIERADOWSCY
RADNI, KTÓRZY
ZASIĄDĄ W RADZIE
POWIATU
LUBAŃSKIEGO**

← **IWONA KORZENIOWSKA-WOJŚA**, lat 48.

ZBIGNIEW MAROŃ, lat 65. →

Dziękuję mieszkańcom Świeradowa-Zdroju za oddane na mnie głosy w wyborach samorządowych 21 października 2018 roku. Dostałem kolejną szansę realizowania przedsięwzięć, które będą znacząco poprawiać życie w mieście.

Pelnienie funkcji burmistrza to dla mnie duże wyróżnienie. Postaram się nie zawieść zaufania mieszkańców którzy mnie poparli, ale również przyjmuję pokornie krytykę tych, którzy byli przeciw. Będę konsekwentnie realizować program wyborczy na lata 2018-2023.

Mam nadzieję, że uda mi się dojść do porozumienia z Radą Miasta. Liczę na to, że będą nas łączyły pomysły. Z mojej strony dołożę starań, aby programy radnych z każdego okręgu wyborczego były realizowane. Nie ma znaczenia, kto jest z jakiego komitetu - powinniśmy przede wszystkim koncentrować się na celach.

NISKA EMISJA - ŚWIERADOWSKI SMOG ZAPISY NA WĘGIEL I PIECE

Czyste powietrze w naszym uzdrowisku to bardzo ważna sprawa. Wdrożyliśmy program wymiany kopcających pieców na bardziej ekologiczne. Już prawie 50 gospodarstw domowych wymieniło źródło ciepła. Program jest finansowany wyłącznie z budżetu gminy. Według moich szacunków, w mieście powinniśmy jeszcze wymienić ponad 200-250 pieców.

Oczywiście, program ograniczenia zanieczyszczenia powietrza w naszym mieście to długi proces. Do programu wymiany pieca zgłosiło się prawie 150 osób. Do każdej wymiany kotła zwracamy nawet do 10.000 zł. Na tym etapie mieszkaniec musi jednak z własnych środków sfinansować inwestycje i dopiero wtedy otrzyma zwrot poniesionych wydatków. Następnie przejdziemy do kolejnego etapu, w ramach którego programem obejmujemy mieszkańców, którzy nie są w stanie prefi-

nansować zadania. Ta grupa będzie musiała zabezpieczyć tylko wkład własny.

Program będzie również rozbudowany o wdrażanie nowych rozwiązań w ogrzewaniu domów. W Świeradowie przeciwdziałanie niskiej emisji w zakresie powietrza musi być bardzo zindywidualizowane. W statucie naszych uzdrowisk jest zapisane, że w strefie A można wyłącznie stosować ogrzewanie gazowe bądź elektryczne. W tej strefie jest wiele pieców węglowych, a dochodzi jeszcze problem konserwatora zabytków, który nie wyraża zgody na ocieplanie zabytkowych budynków od zewnątrz. To wyklucza zastosowanie ogrzewania gazowego, z prostego powodu - będzie bardzo drogie.

W takich przypadkach chcemy zastosować nowatorskie rozwiązanie pod nazwą **blekitny węgiel** (www.blekitnywagiel.pl). Od dwóch miesięcy to bezdymne paliwo jest ujęte w rozporządzeniu ministerstwa energii. Jeszcze tej zimy chętni mieszkańcy będą testować ten opał w swoich kotłach węglowych. Koszt zakupu jednej tony to wydatek 1.200 zł.

Przez najbliższe dwa tygodnie przyjmujemy w Urzędzie Miasta zapisy na testowanie błękitnego węgla. Minimalne zamówienie to 200 kg. Jeśli testy powiodą się, w przyszłym roku będziemy sukcesywnie wdrażać to paliwo tam, gdzie obecnie nie ma możliwości zrezygnowania z opalania węglem z różnych powodów, szczególnie w strefie A naszego uzdrowiska.

W przyszłym roku za zgodą Rady Miasta wprowadzimy nowy program dofinansowania odnawialnych źródeł ciepła, na przykład pompy ciepła, panele fotowoltaiczne, słoneczne i inne. Równolegle będziemy wdrażać programy edukacyjne i kontrolne.

Niedawno zamontowany został w naszym mieście optyczny czujnik smogu. Docelowo będą dwa takie w Świeradowie i jeden w Czerminie. Na stronie www.airly.eu/map/pl/ gdy wpisujemy w wyszukiwarce Świeradow-Zdrój, pojawi się czujnik, który po kliknięciu wyświetla raporty o jakości powietrza. Pierwszy z nich umieściliśmy przy ulicy 11 Listopada, gdzie mamy największe zanieczyszczenie powietrza.

Od przyszłego sezonu grzewczego będziemy przeprowadzać kontrolę u mieszkańców, kto czym pali w piecu. Weszła w życie uchwa-

ła antysmogowa przyjęta przez sejmik dolnośląski, w której wyszczególniono, jakie paliwa można stosować, a jakich nie.

Dojście do normalności potrwa kilka lat. Gmina będzie wspierać organizacyjnie i finansowo mieszkańców w wymianie źródeł ciepła na ekologiczne. Do końca lutego 2019 roku

składamy wniosek w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla Dolnego Śląska na wymianę pieców. Jednak w programie tym są pewne ograniczenia, można bowiem dostać dofinansowanie nawet do 85 proc. kosztów, ale wyłącznie na wymianę ogrzewania na gazowe, elektryczne, olej opałowy i biomasę. Piece węglowe (także z podajnikiem na ekogroszek) są wyłączone z dofinansowania.

Zapraszam do zgłaszania się do Urzędu Miasta osoby chętne do udziału w programie.

Roland Marciniak

BŁĘKITNY, CHOĆ CZARNY

Czy węgiel może być błękitny? Może, mimo iż tak naprawdę... jest czarny. Sekret tkwi w sposobie jego spalania: dzieje się to całkowicie bezdymnie, bez iskier, z błękitnym płomieniem. Wyróżniają go: wysoka wartość opałowa oraz zdecydowanie niższe parametry emisyjne (ilość szkodliwych substancji emitowanych w spalinach). I właśnie to – troska o środowisko i naszą przyszłość – było głównym bodźcem do stworzenia innowacyjnego, ekologicznego produktu, jakim jest Błękitny Węgiel.

Metoda spalania węgla w tradycyjnej postaci – często w przestarzałych piecach lub kotłach – przyczynia się do znacznego zanieczyszczenia powietrza w Polsce, co z kolei przekłada się na zdrowie nas wszystkich. Tymczasem rozwiązanie wydaje się proste. Wystarczy, jeśli dotychczas stosowany rodzaj opału zastąpi się niskoemisyjnym paliwem – Błękitnym Węgłem.

To innowacyjne paliwo może rozpocząć prawdziwą rewolucję w sposobie ogrzewnictwa w polskich domach. Może sprawić, że

będziemy oddychać czystszy, zdrowszym powietrzem. Jednym słowem: będziemy żyć zdrowiej.

Błękitny Węgiel wytwarzany jest z polskiego węgla kamiennego. Nie spala się jednak, jak zwykły węgiel, płomieniem pomarańczowożółtym, z dużą ilością iskier, lecz łagodnym i błękitnym (podobnie jak gaz). Stąd właśnie pochodzi jego nazwa. W wyniku procesu, któremu został poddany, Błękitny Węgiel ma wyższą wartość opałową oraz znacznie niższe parametry emisyjne.

Jego wpływ na środowisko jest niepodważalny – redukuje bowiem emisję szkodliwych substancji. Liczby mówią same za siebie.

Błękitny Węgiel redukuje emisję średnio: ponad dwadzieścikrotnie - pyłu i TOC (suma związków organicznych), ponad 20 razy - embenzo(a)pirenu (silnie rakotwórczego związku z grupy WWA - wielopierścieniowych węglowodórów aromatycznych) i dwu-trzykrotnie - dwutlenku siarki.

(źródło: blekitnywagiel.pl)

W czołówce krajowej

2 października w katowickim „Spodku” Sekretarz Gminy Eugeniusz Grabas (trzeci z dyplomem od lewej) uczestniczył w XVI Samorządowym Forum Kapitału i Finansów (organizowanym przez pismo samorządu lokalnego „Wspólnota”), podczas którego odebrał dwie nagrody: za 10. miejsce w Polsce w rankingu podsumowującym wydatki inwestycyjne na osobę w latach 2015/17 oraz za 3. miejsce w kategorii wydatków inwestycyjnych finansowanych ze środków Unii Europejskiej w latach 2014/17 (obie w kategorii małych miast). Fot. Marcin Rosolek

Jakie zmiany w organizmie człowieka powoduje długotrwała ekspozycja na zanieczyszczone powietrze?

- Zmiany w obrębie układu oddechowego - kłopoty z oddychaniem, świszczący oddech, zapalenie oskrzeli i płuc, napady kaszlu i astmy itp.;

- Problemy z absorpcją tlenu we krwi, powodujące schorzenia układu krwionośnego i centralnego układu nerwowego;

- Obniżenie odporności na różnego rodzaju infekcje (system odpornościowy człowieka jest bardzo osłabiony);

- Uszkodzenie między innymi takich narządów wewnętrznych jak nerki, wątroba, nadnercza, ale również i kości;

- Problemy związane z płodnością;
- Gromadzenie się zanieczyszczeń w ciele może wywołać zmiany nowotworowe.

Co mogę zrobić, aby poprawić jakość powietrza?

- Nie pal śmieci!
- Używaj węgla i paliw dobrej jakości!
- Zmień swój samochód na komunikację zbiorową!
- Monitoruj jakość powietrza z systemem Airly!

(źródło: airly.eu/map/pl/)

Młodzi architekci

29 października w Szkole Podstawowej nr 2 zorganizowano niezwykle zajęcia. Na zaproszenie Małgo rzaty Gettner odpowiedział Marcin Migulski, członek zarządu Fundacji F-XXI oraz nauczyciel informatyki, który na co dzień zajmuje się niczym innym jak konstruowaniem budowli z klocków Lego. Zajęcia były realizowane w ramach projektu „Zabytkowo i klockowo!”, współfinansowanego przez Powiat Lubański, mającego na celu poznawanie zabytków powiatu lubańskiego.

Spotkanie z Panem Klockiem, jak sam o sobie mówi, poprzedziła pogadanka o zabytkach powiatu lubańskiego. Uczniowie wykazali się bardzo dobrą znajomością swojej okolicy i bez problemu wymienili liczne zabytki rozsiane nieopodal Świeradowa. Pierwsze zadanie polegało na wyborze budowli, którą uczniowie odwzorują z klocków Lego. Wspólnie zdecydowano, że najlepszym obiektem będzie miejscowy Kościół Podwyższenia Krzyża Świętego w Czerniawie.

Uczestnicy warsztatu z lekkim niedowierzaniem przystąpili do dzieła. Pod czujnym okiem „głównego

inżyniera projektu” rozpoczęto konstruowanie ścian, okien, dachu oraz drobnych elementów stanowiących wyposażenie budowli. Dzięki sprawnej organizacji, wspieranej współpracą i sprawnym rączkom udało się szybko wykonać wszystkie elementy niezbędne do tego, aby z chwili na chwilę stos maleńkich klocków zaczął przypominać znany nam budynek. Finalnie w niecałe 2 godziny grupie wspaniałych „inżynierów” udało się zbudować kościół w miniaturze wraz z wyposażeniem.

Współpraca i zaangażowanie uczniów przekuły się w sukces. Z pod rąk małych budowniczych w imponującym tempie wyrósł wspaniały obiekt. Zajęcia pokazały dzieciom, jak ważna jest sprawna komunikacja, współpraca i odpowiedni przydział zadań to tego, aby powierzone zadanie sprawnie i szybko zakończyć powodzeniem.

Zabawa z klockami to wspaniała okazja do wszechstronnego rozwoju dziecka. W czasie tak niepozornej zabawy dzieci rozwijają pamięć, umiejętność myślenia abstrakcyjnego i logicznego rozumowania, rozwijają zdolności wizualno-przestrzenne i zainteresowania z zakre-

Fundusze Europejskie
Program Regionalny

DOLNY
ŚLĄSK

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Rozwoju Regionalnego

„Rozbudowa Miejskiego Zespołu Szkół w Świeradowie-Zdroju przy ul. Marii Skłodowskiej-Curie 2 „Fabryka młodych inżynierów” - to projekt, na który Gmina Miejska Świeradów-Zdrój otrzymała dofinansowanie w ramach Osi Priorytetowej nr 7 - „Infrastruktura edukacyjna”, Działania nr 7.1. - „Inwestycje w edukację przed-szkolną, podstawową i gimnazjalną, Podziałania nr 7.1.1 - „Inwestycje w edukację przed-szkolną, podstawową i gimnazjalną – konkursy horyzontalne” Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020.

Łączna wartość projektu wynosi 3.409.745,97 zł, natomiast dofinansowanie - 2.626.727,69 zł.

Podobnie jak w przypadku inwestycji dotyczącej rozbudowy Szkoły Podstawowej nr 2, wykonawcy przedłużony został termin uporania się z pracami budowlanymi - do końca grudnia 2018 r.

Zaangażowanie robót na dzień 5 października wynosiło 50 proc. Wykonawca zrealizował w pełni roboty stanu surowego zamkniętego i instalacje zewnętrzne, część prac związanych z wentylacją budynku (przewody wentylacyjne, izolacje, układ freonowy do centrali, instalację układu chłodzenia) i zagospodarowaniem terenu oraz pochylnię dla osób niepełnosprawnych zlokalizowaną przy wejściu głównym do budynku szkoły.

Zakończone zostały postępowania przetargowe na dostawę mebli do klas szkolnych, którą zrealizuje firma Tronus Polska Sp. z o.o. z Warszawy, pomocy dydaktycznych do chemii i fizyki, którą zrealizowała Fabryka Pomocy Naukowych Sp. z o.o. z Nysy, oraz sprzętu komputerowego, informatycznego i multimedialnego, który dostarczy firma C.P.U. ZETO Sp. z o.o. z Jeleniej Góry.

Udało się uzyskać w Urzędzie Marszałkowskim zwiększenie dofinansowania na roboty budowlane i wyposażenie klas szkolnych (meble, pomoce dydaktyczne i sprzęt komputerowy). Wartość dofinansowania wzrosła z 1.678.506,49 zł do 2.626.727,69 zł. (MHD)

Otoczenie Biedronki w krótkim czasie zmieniło się nie do poznania, gdy ten sam inwestor wykupił dwa stare budynki przy ul. 11 Listopada z zamiarem ich wyburzenia i wzniesienia zupełnie nowych obiektów. Z pierwszym uporano się bardzo szybko – powstał budynek usługowo-mieszkalny, w którym na parterze jest zakład fryzjerski, biuro organizacji ślubów i „Lala Cafe” - kawiarnia z bawialnią dla dzieci w podziemiach, a nad usługami siedem mieszkań.

Gdy pierwszy budynek stał już gotowy, usługi i kawiarnia zaczęły działać, okazało się, że konserwator zabytków nie wyraża zgody na wyburzenie tej charakterystycznej zawalidrogi na zakręcie, nakazując wyłącznie opcję remontową. Pomijając fakt całkowitej nieopłacalności tego remontu z uwagi na śmierć techniczną domu, wiązałyby się z tym także rezygnacja z kilkumetrowego przesunięcia bryły nowego budynku, by wreszcie poprawić widoczność dla kierowców, odsłaniając zakręt, i udrożnić chodnik.

Negocjacje trwały prawie rok. Prowadzono burzliwą wymianę korespondencji, sporządzano kosztowne ekspertyzy, przerzucano się argumentami, aż wreszcie coś w tej sprawie drgnęło. Dwie ekspertyzy – podstawową i drugą dokładniejszą – wysłano do Narodowego Instytutu Dziedzictwa, skąd po wnikliwej analizie odesłano je do konserwatora z sugestią, że remont jednak jest nieopłacalny. Decyzja zezwalająca na rozbiórkę zapadła dwa miesiące temu, a pod koniec października w trzy dni rozebrano budynek.

Oczywiście, nie oznacza to, że inwestor ma pełną swobodę w zabudowaniu tego miejsca. Znowu będą krążyć pisma

Był dom...

... i nie ma domu

do i od konserwatora, który pilnuje, by założenia projektowo-techniczne z lekkim chociaż akcentem nawiązywały do poprzedniej bryły. Już wiadomo, że spór pójdzie o dystans przesunięcia fundamentów – inwestor chciałby 3-4 metry (oddalby w służebność kawałek gruntu pod pełnowymiarowy chodnik), konserwator upiera się przy 8 metrach. Najpewniej stanie znów na jakimś kompromisie.

Co tam ma powstać? Niewielki budynek mieszkalno-usługowy (100 m kw. w obrysie) z dwoma mieszkaniami na piętrze i użytkowym poddaszu. Jeśli prace rozpoczną się na wiosnę 2019 r., całość może być gotowa nawet do końca przyszłego roku. (aka)

U góry Pan Klockek prezentuje kościół w pełnym wymiarze. Poniżej odwzorowany przez dzieci obiekt z klocków w pomniejszonej skali.

6

su konstruowania oraz rozwiązywania problemów, kształcą także bardzo ważną umiejętność pracy w zespole.

Serdecznie dziękujemy Fundacji F-XXI oraz Powiatowi Lubańskiemu za sfinansowanie warsztatów dla uczniów.

Katarzyna Tomków
pedagog szkolny

„Rozbudowa Szkoły Podstawowej nr 2 w Świeradowie-Zdroju wraz z wyposażeniem” - to projekt realizowany w ramach Osi Priorytetowej nr 7 - „Infrastruktura edukacyjna”, Działania nr 7.1. - „Inwestycje w edukację przedszkolną, podstawową i gimnazjalną, Podziałania nr 7.1.1 - „Inwestycje w edukację przedszkolną, podstawową i gimnazjalną – konkursy horyzontalne” Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020.

Łączna wartość projektu wynosi 3.308.836,05 zł, a kwota dofinansowania - 2.468.237,77 zł.

Do 31 grudnia br. - ze względu na opóźnienia wykonawcy w realizacji prac budowlanych - przesunięty został termin realizacji zadania. Opóźnienia były wynikiem wyjątkowo niesprzyjających warunków atmosferycznych w okresie zimowym (niskie temperatury), wykonania dodat-

kowych robót wykraczających poza zakres projektu, a także wydłużających się terminów dostaw materiałów budowlanych. Na dzień dzisiejszy zaangażowanie robót przekroczyło 80 proc.

W pełni wykonano prace dotyczące instalacji grzewczych i insta-

lacji zewnętrznych (kanalizacja deszczowa, przebudowa instalacji wody, instalacja ciepła). W ostatnim, szóstym etapie, wykonywane będą prace wykończeniowe wewnątrz budynku, w tym między innymi podwieszane sufity, tynki, montaż oświetlenia, biały montaż w łazienkach oraz szafki na korytarzach. Zamontowane zostaną także płyty elewacyjne.

Udało się uzyskać w Urzędzie Marszałkowskim zwiększenie dofinansowania na roboty budowlane i wyposażenie klas szkolnych (meble). Wartość dofinansowania wzrosła z 1.534.332,59 zł do 2.468.237,77 zł. (MHD)

Doświadczamy i eksperymentujemy

Rozpoczął się kolejny rok szkolny, a my rozpoczynamy nową przygodę. W Szkole Podstawowej ruszył nowy projekt unijny, realizowany przez Gminę Miejską Świeradów-Zdrój w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020 pod nazwą „Podniesienie kompetencji kluczowych oraz właściwych postaw i umiejętności niezbędnych na rynku pracy, a także rozwijanie indywidualnego podejścia do uczniów, w Szkole Podstawowej nr 2 oraz w Miejskim Zespole Szkół w Świeradowie-Zdroju”. Celem projektu, który będzie realizowany w pięciu grupach zadaniowych, jest to, by uczniowie nabywali umiejętności, utrwalali właściwe postawy, umieli swobodnie poruszać się na rynku pracy,

W czasie zajęć uczestnicy będą stawiali hipotezy, wnioskowali, uzasadniali i weryfikowali, a wszystko w ramach zajęć matematyczno-przyrodniczych i arteterapii w klasach młodszych (razem 26 uczestników), jak też zajęć matematyczno-przyrodniczych w klasach starszych (16 osób).

W ramach działań projektowych

zaplanowaliśmy m.in. trzy wycieczki. W pierwszej kolejności odwiedziliśmy oczyszczalnię ścieków (fot. z prawej). Nasze wyjście miało na celu rozwijanie postaw proekologicznych, uzmysłowienie uczniom skutków zanieczyszczenia wody, uzasadnienie celowości budowania oczyszczalni ścieków oraz poszanowanie zasobów środowiska. Grupa uczniów została zapoznana z instalacją do ujmowania, oczyszczania i odprowadzania ścieków komunalnych do wód powierzchniowych.

Duże zainteresowanie wzbudziły urządzenia mierzące jakość powietrza.

Kolejną atrakcją zajęć projektowych była wycieczka do stacji monitoringu jakości powietrza. Podczas spotkania uczniowie dowiedzieli się, kto bada jakość powietrza, w jaki sposób przeprowadzane są pomiary oraz po co bada się czystość powietrza.

Wszystkie wycieczki mają na celu przygotowanie się do późniejszego samodzielnego doświadczania i eksperymentowania, jako drogi do lepszego poznania świata, zrozumienia go i pogłębienia posiadanej wiedzy.

Podczas zajęć ważne będzie podnoszenie poziomu umiejętności kluczowych, takich jak planowanie, organizowanie i ocenianie własnego uczenia się, skuteczne komunikowanie się w różnych sytuacjach, efektywne współdziałanie w zespole, rozwiązywanie problemów w twórczy sposób oraz sprawne posługiwanie się komputerem i technologią informacyjną.

Zwieńczeniem naszej całorocz-

nej pracy będzie Szkolny Festiwal Kreatywności, na którym z wielką przyjemnością zaprezentujemy wiedzę i umiejętności wynikające z udziału w projekcie. Naszym pragnieniem jest, aby na festiwal zawitali uczniowie z ościennych placówek i wspólnie z nami przeprowadzili doświadczenia związane z tematyką realizowanego projektu.

B. Łuczko, L. Fischer, A. Soltys

**Z wielkim żalem i smutkiem informujemy,
że 20 października br. odszedł nasz Kolega**

Ryszard Nowak

**wieloletni pracownik Urzędu Miasta
w Świeradowie-Zdroju, pasjonat
historii naszego miasta
i wspaniały ogrodnik.
Na zawsze w naszej pamięci
- koleżanki i koledzy z UM.**

UM wykazuje

Burmistrz Miasta Świeradów-Zdrój informuje, że na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta zostały wywieszone wykazy - na okres 21 dni - do wglądu w godzinach pracy urzędu:

14 listopada - w sprawie przeznaczenia do wydzierżawienia w trybie bezprzetargowym:

■ nieruchomości gruntowej niezabudowanej o pow. 2.375 m² przy ul. Rolniczej, stanowiącej działkę nr 1/14, am. 3, obr. III.

Do 12 października nasza szkoła wzbogaciła się o dwa ultranowoczesne monitory interaktywne. Zostały one zakupione ze środków pozyskanych w ramach rządowego programu „Aktywna tablica”, a koszt ich zakupu wyniósł 17.500 zł netto - przy wsparciu rządowym w kwocie 1.4000 zł i 3.500,00 zł naszej gminy. Oba ekrany zostały zamontowane w salach w których swoją naukę rozpoczęły najmłodsze dzieci, czyli w klasach pierwszych szkoły podstawowej.

Nasza kadra, mająca już duże doświadczenie w pracy w tablicami interaktywnymi, w pełni wykorzysta możliwości nowego sprzętu. Co do samych parametrów technicznych, jest to sprzęt z najwyższej obecnie

Pożegnanie kredy

półki technologicznej, działający w rozdzielczości 4K, o przekątnych 65 i 75 cali, co daje prawie 2 metry ekranu. Pro4K jest w całości przygotowany do obsługi rozdzielczości 4K/UHD. Za wyświetlanie obrazu odpowiada zaawansowany panel LG o rozdzielczości 3840 x 2160 i odświeżaniu 60Hz. A ciekawostką jest waga takiego monitora - to prawie... 80 kg. Oczywiście monitory są podłączane pod komputery z zainstalowanymi programami edukacyjnymi, tzw. multibookami, które od wielu lat są wykorzystywane w naszej szkole.

Ważną cechą monitorów jest możliwość pracy bez użycia komputera, gdyż zainstalowane jest na nich oprogramowanie znane z nowoczesnych smartfonów, czyli system android. Sama konstrukcja sprzętu jest bardzo mocna i solidna, więc powinna bez uszczerbku przetrwać wiele lat.

Warto dodać, że właśnie w takie monitory będzie wyposażona każda sala powstającego przedszkola i sale w budowanej nowej części szkoły, w sumie 12 sztuk.

Tekst i zdjęcie Rafał Matelski

Bądź cool, parkuj na Wyszyńskiego!

Młodzi biorą sprawy w swoje ręce

Od dłuższego czasu z niepokojem obserwujemy łamanie przepisów drogowych pod naszą szkołą. W godzinach porannych, tuż przed godziną 8⁰⁰ jest szczególnie niebezpiecznie. Kierowcy odwożący dzieci do szkoły zatrzymują się mimo zakazu, inni usiłują ich wyminąć, tuż przed przejściem dla pieszych, a jeszcze inni dokonują manewrów zawracania i cofania, stwarzając tym samym ogromne zagrożenie dla dzieci idących do szkoły.

Podczas pierwszych wrześniowych zebrań w szkole wychowawcy apelowali do rodziców o parkowanie na przestronnych miejscach postojowych na ul. Wyszyńskiego. Część rodziców wykazała zrozumienie i odprowadza dzieci pod drzwi szkoły pieszo, pokonując odcinek wzdłuż biblioteki Izerki. Niestety, tylko część. Uczniowie starszych klas też zwrócili uwagę na niebezpieczeństwo i postanowili wziąć sprawy w swoje ręce. Tak podsumowali swoje wysiłki:

W środę 8 października odbył się happening zorganizowany przez uczniów klasy ósmej. Hasłem przewodnim było bezpieczeństwo oraz przestrzeganie przepisów przez małych i dużych. Dzięki przygotowanym plakatom i szczypcie odwagi zaapelowaliśmy do kierowców, aby wysadzali swoje pociechy na ul. Wyszyńskiego, a przez to przyczynili się do poprawy bezpieczeństwa w bezpośrednim otoczeniu szkoły.

Tydzień później powtórzyliśmy naszą akcję informacyjną. Niestety, nie wszyscy rozumieją naszą intencję. Nie zwracają również uwagi na znaki drogowe ustawione przy drodze dojazdowej. Co więcej, niektórzy z rodziców zachowali się

Oto uczniowie klasy VIII SP nr 1, którzy wzięli sprawy w swoje ręce.

niegrzecznie wobec nas, dając wyraz braku kultury. Spotkaliśmy się z komentarzem, że „przepisy przepisami, a życie życiem”.

Młodzi ludzie biorący udział w akcji wypowiedzieli się, co sądzą i czują w związku z jej przebiegiem, swoim zaangażowaniem i oddźwiękiem wśród lokalnej społeczności. Oto kilka z wypowiedzi:

„Moim zdaniem akcja była potrzebna, ale nie przyniosła żadnych

skutków. Mieszkańcy często nie zdają sobie sprawy z tego, że łamią prawo podjeżdżając pod szkołę”.

„Rodzice źle robią i dają zły przykład dzieciom”.

„Jest to karygodne zachowanie, żadnego przepisu łamać nie wolno”.

Drodzy Rodzice, przykład idzie z góry!

Uczniowie klasy VIII MZS w Świeradowie z opiekunem

Gotowi do ślubowania

7 listopada podczas zbiórki członkowie Młodzieżowej Drużyny Pożarniczej otrzymali mundury, w których ćwiczyli przed ślubowaniem.

24 listopada o godz. 16.00 w hali spacerowej odbędzie się uroczyste ślubowanie młodych adeptów i pasowanie na strażaka dwudziestu dwóch kandydatów w wieku od siedmiu do siedemnastu lat, którzy szkoleni są przez druhow strażaków z OSP.

Serdecznie zapraszamy do udziału w uroczystości.

Nowoczesność nowoczesnością, ale na wszelki wypadek stara poczciwa czarna tablica wciąż wisi na ścianie. A nuż prądu zabraknie...

Dziś Gryfów, jutro (oby) Świeradów

Miniony sezon koncertowy nie był dla mnie zbyt intensywny. Miałem umówione zaledwie dwa występy - pierwszy z okazji 10-lecia Festiwalu PRO MUSICA SACRA w Świeradowie i drugi na letnich koncertach organowych w Gryfowie Śląskim.

Na mniej więcej miesiąc przed gryfowskim koncertem zadzwonił do mnie mój kolega ze studiów Paweł Ożga, który od około dwóch lat prowadzi „Mobilne Studio Nagrań”, proponując nagranie występu w Gryfowie i wydanie albumu płytowego. W zasadzie bez większego zastanowienia przystąpiłem do pracy nad repertuarem. Ponieważ Organy Carla Berschdorfa w Gryfowie są podobnie jak organy w Świeradowie zabytkiem XIX-wiecznym, zdecydowałem się przygotować wyłącznie repertuar z czasów budowy, czyli muzykę romantyczną.

W Krakowie, gdzie obecnie mieszkam, w zasadzie nie zachowały się zabytki z tamtego okresu, więc przedsięwzięcie polegające na wykonywaniu muzyki na instrumencie z epoki, w której powstawała, jest z tej perspektywy szalenie atrakcyjne.

Na płycie znalazły się głównie utwory kompozytorów francuskich, jak Charles Maria Widor, Cesar Franck, Leon Boelman czy Theodor Dubois, ale także kompozycje polskie Mieczysława Surzyńskiego, oraz jeden utwór kompozytora niemieckiego - Josefa Rheinbergera.

Nagrania przy instrumencie realizowaliśmy nocami z wtorku na środę i ze środy na czwartek między 24 a 26 lipca. Nagrywało się nocami, ponieważ w kościele nie da się uzyskać warunków studyjnych, a nocą jest najmniej hałasów dochodzących z zewnątrz, w szczególności przejeżdżające samochody.

Nie da się natomiast, grając na małym instrumencie (organy gryfowskie posiadają 23 głosy), uniknąć odgłosów związanych z samą grą: stukotu obcasów, klekotu klawiszy, stuków urządzeń rejestrowych pracy mieszków z wnętrza in-

strumentu - to wszystko usłyszą Państwo na płycie i uważam, że nie jest to wada, lecz wręcz przeciwnie, daje efekt naturalności, gdyż te same efekty dźwiękowe towarzyszą także grze na żywo.

Jako ciekawostkę mogę podać, że ten sam repertuar (w większości), który znalazł się na płycie, wykonywałem kilka dni później na koncercie na żywo w gryfowskiej świątyni i z tego wykonania także mam nagranie. Wszystkich, którym je przedstawiam, uderza różnica między brzmieniem gry na żywo przed publicznością a tym, które znalazło się na płycie. Nagranie jest oczywiście o wiele doskonalsze technicznie od tego, co prezentuje się na koncertach, na których zawsze zdarzają się niedoskonałości, a nawet ewidentne błędy, natomiast muzyka z nagrań nie ma tych emocji, które towarzyszą występom przed publicznością.

Sam byłem zaszokowany tym, jak różniła się moja gra na jednym i drugim nagraniu. Nie znaczy to jednak że jedno wykonanie podoba mi się bardziej od drugiego - jednej i drugiej sytuacji towarzyszą wspaniałe emocje, choć zupełnie inne.

Kiedy sam posłuchałem gotowej już produkcji, stwierdziłem, że program, który znalazł się na płycie, jest pierwszym tego typu w mojej dotychczasowej karierze. Zawsze byłem kojarzony z repertuarem wirtuozowskim, technicznym, popisowym, tymczasem album obfituje w muzykę bardzo refleksyjną, malowaną całą paletą brzmień gryfowskich organów, które dają ogromne możliwości naśladowania wielu instrumentów orkiestry. Instrument brzmi ciepło, bardzo miękko i inspirowane do wykonywania na nim właśnie takiej muzyki, która otwiera przestrzeń do dźwiękowego malarstwa, „śpiewania” szeroką romantyczną frazą i czarowania barwą dźwięku.

Z drugiej strony - tam, gdzie muzyka wymaga zagrania *fortissimo*, także jest czym to zrobić, i ono brzmi kontrastowo potężnie, ciężko i niez-

Dokończenie na str. 9 ➡

Już działamy!

W naszym mieście zauważalne są istotne pozytywne zmiany wpływające na jego wizerunek. Imponujemy okolicznym gminom swoimi zadbanymi kamienicami, zielenią, czystością. Dostrzegają to także odwiedzający nas goście. Czy w każdej sferze życia mieszkańców Świeradowa jest tak dobrze? By miasto mogło się prawidłowo rozwijać, ważna jest też aktywność jego mieszkańców.

W naszej lokalnej społeczności na miano pasjonata zasługuje nie liczna grupa osób. Czy jednostkowe działania kilku zapaleńców są wystarczające, by wpłynąć na istotne zmiany i czy trafiają one w oczekiwania mieszkańców? Czy ci nasi pasjonaci są w stanie dostatecznie zmotywować i porwać do aktywności innych? Czy wystarczają działania osób zatrudnionych w istniejących instytucjach?

Izerskie Stowarzyszenie „Aktywni Razem” jest otwarte dla wszystkich dorosłych mieszkańców miasta i okolic. Głównie jednak chce skupić w swoim gronie wszystkich tych dorosłych świeradowian, którzy mają zainteresowania i pomysły na to, jak realizować cele stowarzyszenia. A są nimi: ułatwienie dostępu do dóbr kultury, propagowanie zdrowego i aktywnego stylu życia i wypoczynku, organizowanie turystyki i krajoznawstwa, działania na rzecz propagowania wiedzy o Świeradowie i Górach Izerskich oraz promowanie wszelkich innych form aktywności.

Niezbędna jest współpraca z instytucjami, które na różne sposoby będą mogły wesprzeć realizację naszych pomysłów. Liczymy na chęć współdziałania po obydwu stronach – stowarzyszenia i instytucji.

Jak sprawić, by mieszkańcy Świeradowa i okolic włączyli się w działalność stowarzyszenia? Należałoby chyba zacząć od działań integracyjnych. Dużo lepiej pracuje się w grupie ludzi, którzy się znają i rozumieją. Podczas organizowanych imprez, rajdów czy wyjazdów bardziej się poznamy. Z czasem okaże się, kto ma ciekawy pomysł, coś

potrafi i do swoich pomysłów będzie umiał zmotywować innych. Samolistnie wyłonią się liderzy poszczególnych grup.

Jest w naszym mieście kilku takich zapaleńców. Znamy ich, choćby z relacji na łamach Notatnika, są rozpoznawalni podczas imprez organizowanych w mieście. Liczymy, że

Zarząd „Aktywnych” (od lewej): Donata Sienkiewicz - prezes, Irma Golanowska - członek zarządu, Halina Łamasz - członek komisji rewizyjnej, Grażyna Kasprzak - sekretarz, Marianna Marek - skarbnik. Z tyłu Irena Marciniak - wiceprezes.

➡ Ciąg dalszy ze str. 8

zwykle efektownie.

Nie ukrywam, że realizacja nagrania była dla mnie niezwykle przeżyciem artystycznym, duchowym, a także osobistym. Kolejnym moim marzeniem jest nagranie płyty w Świeradowie. Uważam, że wieloletni trud, jaki wszyscy Państwo włożyli w dzieło renowacji świeradowskich organów (bo projekt był przecież w całości sfinansowany przez parafię - czyli z Państwa ofiarności), zasługuje na takie uwieńczenie.

Dopóki ten ostatni pomysł pozostaje w sferze marzeń, serdecznie zachęcam do zakupu płyty z Gryfowa, którą można nabyć drogą wysyłkową bezpośrednio u wydawcy, poprzez profil na Facebooku - „Mobilne Studio Nagrań Paweł Oźga” lub poprzez formularz kontaktowy strony internetowej wydawcy - **classicalstudio.pl**

Płyta dostępna jest również we wrocławskiej księgarni archidiecezjalnej na Ostrowie Tumskim oraz w sklepie internetowym - **dobreplyty.pl**

Sprzedają prowadzi także parafia w Gryfowie.

Serdecznie zachęcam do posłuchania efektów naszej pracy i gorąco pozdrawiam Świeradów!

Jakub Choros

Na zdjęciu u góry autor grający na organach gryfowskich (fot. Paweł Oźga). Obok okładka jego płyty.

Organy kościoła św. Jadwigi w Gryfowie Śląskim
JAKUB CHOROS

dołączą do nas i zechcą pracować w powołanych zespołach lub sekcjach, w skład których wejdą osoby o podobnych zainteresowaniach.

Dlatego też celem naszych działań zmierzających do integrowania członków na najbliższy rok będą:

- imprezy plenerowe (festyny lub pikniki połączone z kiermaszami, grami czy zabawami oraz grupowe ćwiczenia lub taniec na wolnym powietrzu);
- spotkania integracyjne i okolicznościowe;
- spotkania z ludźmi ciekawymi i zasłużonymi dla Świeradowa;
- rajdy piesze i rowerowe;
- spacerów kondycyjnych z kijkami;
- wycieczki tematyczne: „Poznaj swoje miasto”, „Szlakiem zabytków”;
- wycieczki krajowe i zagraniczne;
- wyjazdy do teatru;
- uczestnictwo w koncertach;
- wczasy w ramach letniego wypoczynku
- zajęcia z profilaktyki zdrowotnej;
- nauka jazdy na nartach biegowych i nordic walking.

Chcemy także objąć pomocą osoby, które tej pomocy potrzebują poprzez organizowanie wolontariatu i współpracę z ośrodkiem pomocy społecznej.

Zamierzamy włączać się w działania inicjowane przez miejscowe instytucje (Centrum Kultury, Biblioteka Izerka, szkoły, Czarci Młyn, Izerska Łąka), jak również przez organizacje pozarządowe, które powstają spontanicznie.

Niektóre imprezy, takie jak: pikniki, ćwiczenia na wolnym powietrzu, rajdy, wycieczki po mieście i okolicach, będą miały charakter otwarty, w których będą mogli uczestniczyć przebywający w naszym mieście goście. W tym zakresie zamierzamy nawiązać współpracę z hotelarzami i uzdrowiskiem.

Do każdej działalności potrzebni są ludzie. By powstała sekcja, musi znaleźć się grupa osób o zbliżonych zainteresowaniach. Dla przykładu, mogą to być takie sekcje, jak: turystyczno-krajoznawcza i rekreacyjna; artystyczna i organizacji imprez; historii i zabytków Świeradowa; rękodzieła; zdrowia, profilaktyki i pomocy społecznej; kulinarna i ogrodnicza.

Już teraz tworzy się grupa osób, która chce sprawdzić się podejmując działania z zakresu zdrowia i pomocy społecznej. Wiemy już, kto chce zająć się sekcją kulinarno-ogrodniczą, a kto sekcją rękodzieła. Są osoby, które chcą włączyć się w organizację większych imprez. Kilka osób zgłosiło swój akces do pracy w innych zespołach.

Padają już pomysły na pozyskiwanie pieniędzy z efektów pracy niektórych sekcji. To cieszy i mobilizuje do działań. Zależy nam, by każdy członek stowarzyszenia mógł się odnaleźć w którejś z takich grup. Tylko od nas zależy, jakie sekcje powołamy do życia. Każdy zespół - poprzez swojego reprezentanta - będzie mógł przedstawiać zarządowi swoje propozycje do planów merytorycznych i finansowych. Zależy nam na wypracowaniu jasnych zasad współdziałania, co ułatwi współpracę.

Oczywiście, jak zawsze, początki są trudne, i jak wszędzie, każdą działalność limitują pieniądze. Skład-

ki członkowskie tylko w niewielkim stopniu będą mogły pokryć planowane przez nas zadania. Będziemy więc występować z wnioskami o wsparcie finansowe do samorządów (miejscowego i powiatowego), jak też o granty z innych źródeł. Wykazując się aktywnością będziemy mogli też sami wypracowywać środki finansowe na działalność statutową. Złożyliśmy już wniosek do Urzędu Miasta, by otrzymać z budżetu środki na niektóre przyszłoroczne przedsięwzięcia. Liczymy, że dzięki tym fundusom i własnemu wkładowi finansowemu będziemy mogli zrealizować planowane zamierzenia w przyszłym roku. Szczegółowy plan tych działań podamy, kiedy już będzie wiadomo, jakim budżetem dysponujemy. Nadmieniamy, że będziemy posiadać własne konto bankowe, na które można przekazywać składki członkowskie, darowizny i inne wpłaty.

Pomimo ograniczonych jeszcze możliwości Zarząd stowarzyszenia włączył się w organizację obchodów 100. Rocznicy Odzyskania Niepodległości, odpowiadając za organizację wieczoru wokalnopoetyckiego „100 lat Niepodległej”, organizowanego w hali spacerowej Uzdrowiska. I choć niewiele było czasu na przygotowanie tej imprezy, mamy nadzieję na pomyślny debiut.

W grudniu odbędą się miniwarsztaty wykonywania ozdób świątecznych (termin i miejsce jeszcze do ustalenia), zamierzamy także spotkać się z członkami stowarzyszenia na wieczorze kolęd ze świątecznymi potrawami.

Dopiero rok 2019 zacznie być sprawdzianem efektywności działań „Aktywnych Razem”. W Centrum Kultury urządzimy nasze biuro. Liczymy, że dzięki udanej współpracy, w sali widowiskowej będzie możliwość organizowania planowanych przez nas imprez, a na placu wokół budynku będą mogły odbywać się imprezy plenerowe. Zamierzamy także wspomagać różne inicjatywy realizowane w tym obiekcie.

Mamy nadzieję, że z czasem, kiedy zaczną już być widoczne efekty naszej pracy, nasze grono się powiększy.

Zapraszamy do współpracy wszystkich pasjonatów, podejmujących różne formy aktywności, którzy chcą dzielić swoje zainteresowania w szerszym gronie osób. Zapraszamy także wszystkich innych dorosłych mieszkańców miasta i okolic do wstępowania w szeregi naszego Stowarzyszenia.

Donata Sienkiewicz

O naszych działaniach będziemy informować na łamach „Notatnika Świeradowskiego” i na naszej stronie facebookowej: Izerskie Stowarzyszenie „Aktywni Razem”. Więcej szczegółowych informacji na temat naszej działalności oraz odpowiedzi na wszelkie pytania można uzyskać pod numerami telefonów: 723 484 584 – Donata Sienkiewicz; 734 197 465 – Marianna Marek.

ROCAL FUZA i Kochanowski

W dniach 25-27 października zespół „Rocal Fuza” wykonał trzy koncerty podczas XXII Międzynarodowego Festiwalu Muzyki Dawnej imienia Mikołaja z Radomia. Do udziału w festiwalu zapraszani są co roku artyści polscy i zagraniczni: soliści i zespoły z całej Europy: z Francji, Anglii, Włoch, Estonii, Węgier, Niemiec, Austrii, specjalizujące się w wykonawstwie muzyki dawnej.

Pierwszego dnia w kościele OO. Bernardynów w koncercie inauguracyjnym, z okazji 550. rocznicy przy-

bycia zakonników do Radomia, z utworami polskimi z XV wieku zaprezentował się „Rocal Fuza”, który wystąpił w składzie: Sara Kotlarek (śpiew, viola da gamba), Katarzyna Salawa (śpiew, flety, gitara renesansowa), Radosław Dembiński (śpiew, szalamera, flety, viola da gamba) oraz Ryszard Dominik Dembiński (śpiew, dudy, flet, gitterna). Oprócz świeradowskiego zespołu wystąpiła Radomska Orkiestra Wojskowa oraz Chór Akademicki Uniwersytetu Technologiczno-Humanistycznego

w Radomiu.

Następnego dnia zespół zagrał specjalny koncert dla dzieci niepełnosprawnych w siedzibie Fundacji Ars Antiqua Radomiensis, zaś trzeci koncert, zatytułowany „W hołdzie Janowi Kochanowskiemu”, miał miejsce w Zwoleniu, w kościele pw. Podwyższenia Krzyża Świętego, gdzie poeta był proboszczem i gdzie został pochowany.

Na zakończenie festiwalu w kościele pw. Najświętszego Serca Jezusowego w Radomiu Glinicach odbył się recital Radosława Dembińskiego na violi da gamba. (RDD)

Od lewej: R. Dembiński, K. Salawa, R.D. Dembiński i S. Kotlarek. U góry - niepełne instrumentarium zespołu ROCAL FUZA.

Świeradów widziany okiem Edwarda Dwurnika

28 października zmarł w Warszawie Edward Dwurnik, jeden z najbardziej znanych polskich malarzy, którego los od kilkunastu lat był nierozdzielnie związany ze Świeradowem. Artysta uczestniczył w niemal wszystkich plenerach malarskich organizowanych przez Barbarę Buczyńską

w Park Hotelu (z osiemnastu zorganizowanych wziął udział w piętnastu). Wizyty u nas udokumentował kilkunastoma obrazami namalowanymi podczas kolejnych plenerów. Niektóre z tych prac wiszą dziś na ścianach w Park Hotelu i w niedawno otwartej galerii w Hotelu Buczyński Medical & Spa, widocznym na obrazie powyżej - to ostatnie jego dzieło stworzone w Świeradowie.

- 5 listopada pożegnałam Edwarda Dwurnika - wspomina B. Buczyńska - razem z całą grupą malarzy, którzy z wielkim żalem rozstali się z przyjacielem, z którym spędzali wiele godzin przez długie lata na plenerach świeradowskich. Edward pokochał Świeradów i Góry Izerskie, jak sam

powiedział, tylko tu, gdzie czuje się jak w domu, przybywa na plenery.

Pochowany został w Alei Zasłużonych na Powązkach Wojskowych w Warszawie, w obecności przedstawicieli rządu, przy salwie honorowej oddanej przez Wojsko Polskie.

Artysta był malarzem bardzo pracowitym, tytanem pracy, który pozostawił po sobie ok. 8000 grafik, rysunków i obrazów. W jego dziełach, niedających się pomylić z jakimkolwiek innym twórcą, dostrzec można wyjątkową dokładność, wręcz drobiazgowość. Zawsze szukał nowych dróg dla swej twórczości. Na koniec przytoczę słowa jego córki Poli: „Teraz już odpocznij, Tato”. (aka)

10

XV lat z Misiem

Zapraszamy dzieci i ich rodziców do udziału w konkursie plastyczno-technicznym

„Miś z mojej bajki”

Można wykonać dowolną pracę, której głównym bohaterem będzie MIŚ

Prace składamy w Miejskiej Bibliotece Publicznej „Izerka” do 20 listopada br.

Izerski Klub Międzypokoleniowy zaprasza do „Izerki” na 38. spotkanie Z MONIKĄ POŁOK, które odbędzie się w czwartek 15 LISTOPADA O GODZ. 15³⁰.

Pani Monika poprowadzi warsztaty ceramiczne poświęcone ozdobom świątecznym (zdjęcie ukazuje, jak piękne w kształcie i kolorach ozdoby można wyczarować z gliny). Serdecznie zapraszamy!

X edycja konkursu „Każdy może zrobić szopkę...”

Miejska Biblioteka Publiczna „Izerka”, Urząd Miasta i parafia św. Józefa serdecznie zapraszają

dzieci, młodzież i dorosłych, słowem, całe rodziny, do wykonania szopki bożonarodzeniowej.

Prace prosimy dostarczać do 21 grudnia (piątek) do kościoła w Świeradowie.

Wygra ta szopka, która zdobędzie najwięcej głosów od wiernych.

WAŻNA INFORMACJA DLA NASZYCH CZYTELNIKÓW

Izerka rozdaje bezpłatny dostęp do 3000 e-booków na platformie Libra.ibuk.pl Dostęp nie wymaga rejestracji i logowania. Odbierz tylko KOD – PIN

Poniższe wiersze napisała mama dla swych dzieci - Zuzi i Michała - które wygłosiły je na konkursie recytatorskim.

Zmartwychwstanie

Gdy dobiegnie już kresu moja ziemską wędrówką,
Kiedy przyjdzie mi odejść z mych torfowisk, z mych gór,
Duszę moją uniesie nad wodami Izery
Z pożegnalnym klangorem
dzikich żurawi sznur...

I pokornie dziękować zacznę
przez wieczność całą,
Żeś mi dał za ojczyznę
mój Panie
Te przedziwne Izery,
które wichrem rzeźbiły
W sercu wiarę,
że jest zmartwychwstanie

Trudny początek drogi: martwe
drzewa dookoła,
Martwa cisza – ni ptaka,
ni człowieka

W środku gór, w starym domu,
ktoś najbliższy umiera.
Pęka serce... Uciekaj! –
Uciekać???
Przygaś ogień w kominku.
Przyszedł maj. Staję w progu.
Pytam Boga: Co czynić mi
trzeba?
Nagle słyszę – Skowronek! –
Pierwszy! Po latach wielu!
Wraca życie! Nadzieja...
Głos z nieba?

Więc pokornie dziękować będę
przez wieczność całą,
Żeś mi dał za ojczyznę
mój panie,
Te przedziwne Izery, które łzami
wyrwały
W sercu wiarę,
że jest zmartwychwstanie.

Choć pół roku bez mała tu
w Izerach trwa zima
Wicher duje, mróz trzyma,
wszędzie wdziera się chłód
W kwietniu jednak niezmiennie
cietrzew toki zaczyna

I w swą zielen najświętszą
buki stroją się znów.

Więc pokornie dziękować
będę przez wieczność całą
Żeś mi dał za ojczyznę
mój panie
Te przedziwne Izery,
co pod śniegiem chroniły,
Krucą wiarę,
że jest zmartwychwstanie

Gdy los mój splełany
jak korzenie kosówki
Swego kresu dobiegnie tu,
gdzie świata jest kres
Błogosławiąc tej ziemi
cicho w wieczność odejdę
Z nieba spadnie wzruszony,
rzewny, Izerski deszcz

Więc pokornie dziękować
będę przez wieczność całą
Żeś mi dał za ojczyznę
mój panie
Te przedziwne Izery,
gdzie wśród deszczu rozbłysła
Moja wiara,
że jest zmartwychwstanie

Moja mała Ojczyzna

Ojczyzna małego człowieka,
nie może być wielka,
Bo trzeba objąć ją sercem,
małym jak muszelka.

Jej miłość – znów wielkie słowo
– więc je przycinamy,
Na miarę dwojga rąk czułych:
tatusia i mamy.

Miłość ojczyzny u dziecka -
z początku nieduża -
Rośnie, powoli jak drzewo.
Rozkwita, jak róża.

Uczy widzieć jej piękno,
od gór aż po morze,
Cieszyć zwykłą kąpielą
w pobliskim jeziorze.

Smakuje jak jagody,
te z leśnej polany,
Czy miód z pasieki wujka,
wprost z plastra lizany.

Pachnie domowym ciastem,

i kawą dla gości,
Mówi nam, że najpiękniej
się kocha najprościej.

Niestety czasem w świat ten,
wtargnie człowiek „duży”,
Złamie gałęzie drzewa,
podepcze krzak róży.

Podeptawszy, wokół
dumnym wzrokiem toczy,
- Chłopcze, nie masz pojęcia,
co to PATRIOTYZM.

Naprzeciw niego, stoją inni tacy,
- Tylko my tu jesteśmy,
PRAWDZIWI POLACY.

Każą klaskać na rozkaz,
aż do bólu dłoni,
I z pogardą wypluwać
wrogie słowo ONI.

A dziecko, stoi smutne
i ściska w swej dłoni,
Muszelkę serca, łez pełną,
- Kto z was, mnie obroni?

Wiesława Polańska

Tam, gdzie Boże Narodzenie gości cały rok

Lokalni rzemieślnicy to ogromny skarb, zwłaszcza kiedy przyczyniają się do zwiększenia atrakcyjności regionu, ale rzemieślnicy, którzy dzielą się swoją wiedzą i umiejętnościami – to podwójny skarb. Blisko dwa lata temu Izabela Janiak otworzyła w Czerniawie Pracownię Piernikową, miejsce magiczne, w którym Boże Narodzenie gości cały rok, a duch historii i powiew nowoczesności współtworzą niesamowitą atmosferę. Tym bardziej cieszy, że to szczególne miejsce ciągle się rozwi-

ja, a owocem ostatnich starań właścicielki są pozyskane fundusze z projektu „Rzemiosło Nowe Rozdanie”, które pozwolą na przeprowadzenie nieodpłatnych warsztatów dla 30 uczniów z ozdabiania Pierników Izerskich w Pracowni Isabell.

W zajęciach zaplanowanych na 23 listopada będą uczestniczyli wyróżnieni uczniowie Szkoły Podstawowej nr 2, a o atmosferze panującej w czasie warsztatów napiszemy w następnym numerze „Notatnika” (i pokażemy zdjęcia).

(ij)

Z Flinsem czarnym szlakiem po zdrowie

Marszobieg „Z Flinsem po Zdrowie” - to cykl wycieczek pieszych prowadzonych po szlakach Gór Izerskich. 3 listopada grupa przez 5 godzin przeszła 14 km czarnym szlakiem

na Przedmieście i z powrotem, a 24 listopada wycieczka pójdzie w stronę Czerniawy. Zbiórka o godz. 9⁰⁰ przy fontannie z żabami (bez względu na pogodę).

IZERSKI DZIEŃ FITNESS

ĆWICZYMY CHARYTATYWNIE DLA 3 -LETNIEGO MIKOŁAJA

8 grudnia 2018

HALA SPACEROWA
DOMU ZDROJOWEGO
Świeradów -Zdrój

godz. 12:00

**DIETETYK
WIZAŻYSTKA
STREFA EXPO
ANIMACJE DLA DZIECI
KONKURS Z WARTOŚCIOWYMI
NAGRODAMI
1 bilet = 1 los**

Zdrowe ciasta, napoje i przekąski

12:00	START	NIKOŁETA DZIERŻĘGA
12:10	TABATA	KAROLINA STARON
12:30	STEP	MAR-KO LUBAŃ
13:10	POKAZ TAŃCA	MARTA JASKOT
13:30	TRAMPOLINY	
14:10	DANCE FITNESS DLA PRZEDSZKOLAKA	
	CROSS FIT	ŁUKASZ KMIĘCIK
14:20	ZUMBA	TOMASZ GAJEWSKI
15:00	POLE DANCE	
15:30	BRAZYLUKSKIE POŚLADKI	AGNIESZKA KLIMKOWSKA
16:00	STRETCHING	NIKOŁETA DZIERŻĘGA
16:30	LOSOWANIE NAGRÓD	
17:00		

**BILETY
DOSTĘPNE NA:**

NATURALNIEDOBRZE
+ 48 490 922 266
+ 48 693 562 173

Nikt się nie spodziewał, że apel o rozdaniu mieszkańcom Świeradowa stu flag biało-czerwonych spotka się z takim oddźwiękiem - cały zapas został rozdany chętnym w ciągu trzech dni.

Cieszy fakt, że mieszkańcy są nastawieni propatriotycznie, a jeszcze bardziej - że te sto flag zawisło 11 listopada na ścianach domów.

Mamy kolejną bardzo dobrą wiadomość dla świeradowian - oto bo-

wiem referat promocji UM zbiera stare, podniszczone, wyblakłe i naddarte flagi (na pewno wiele takich zalega na strychach, w schowkach i garażach), które partiami wysyłane do firmy profesjonalnie zajmującej się utylizacją flag w ceremoniale wojskowym. Chodzi o to, by nie wieszać wyblakłych czy brudnych flag ani wyrzucać do śmietników, bo to będzie forma ich beszczeszczenia.

(aka)

Izerski Klub
Międzypokoleniowy
zaprasza
do „Izerki”

na 39. spotkanie
z IZABELĄ JANIĄK,
które odbędzie się w piątek
7 GRUDNIA O GODZ. 15³⁰.

Izabela Janiak wygłosi wykład, a następnie zaprosi do udziału w warsztatach pod hasłem „Boże Narodzenie pachnące piernikami”.
Serdecznie zapraszamy!

POMAGANIE JEST DZIECINNIE PROSTE

13.01.2019

27

2019 FINAL

GRAMY DLA DZIECI MAŁYCH I BEZ FOCHA

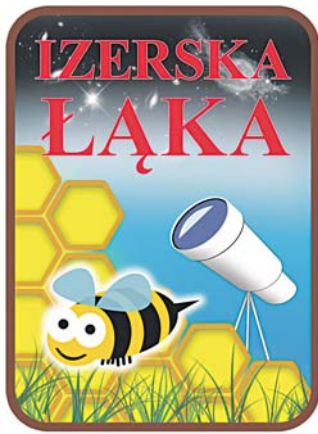
NA ZAKUP SPRZĘTU DLA SPECJALISTYCZNYCH SZPITALI DZIECIĘCYCH

30 października Sztab Wielkiej Orkiestry w Świeradowie-Zdroju został oficjalnie zaakceptowany przez Fundację WOŚP i wkrótce ruszamy z naborem wolontariuszy. Zwracamy się z prośbą do osób chcących wesprzeć działania związane z organizacją Finału, biegu pod hasłem „Policz się z cukrzycą” oraz imprezy zamkniętej - do zgłaszania swoich pomysłów do MBP „Izerka” lub pod nr 665 733 443.

Szef Sztabu Teresa Fierkowicz

11

Centrum Edukacji Ekologicznej
NATURA 2000 „Izerska Łąka”,
ul. Rolnicza 7 (nad Czarcim Młynem)

Otwarte od wtorku do soboty
w godz. 10⁰⁰-16⁰⁰
tel. 75 617 14 42
izerskalaka@swieradowzdroj.pl
www.swieradowzdroj.pl
(zakładka Izerska Łąka)

Gospodarz obiektu
Monika Chwaszcz

TRZMIEL ZIEMNY

Zamieszkuje pola, łąki, zagajniki i brzegi lasów, aktywny od maja do sierpnia. Gniazduje na powierzchni ziemi, czasem także w ptasich gniazdach. Tworzy nieduże rodziny, liczące od 50 do 120 osobników. Oblatuje rośliny z 85 gatunków. Gatunek z języczkiem średniej długości.

Gatunek rzadki, wpisany na „Czerwoną listę zwierząt ginących i zagrożonych w Polsce”. Wprawdzie spotykany na terenie całego kraju, ale wszędzie jest nieliczny. W górach występuje do wysokości 1.200 m n.p.m. Gatunek

Czy wiesz, że...

⇒ Cztery najliczniejsze gatunkowo grupy zwierząt na Ziemi to chrząszcze, muchy, ćmy i osy?

⇒ Niesporczaki potrafią przeżyć dziesięć lat bez wody?

⇒ w Ameryce najwięksi hodowcy pszczoł mają tysiące uli, z którymi przemieszczają się na zlecenia rolników: w marcu jadą do Kalifornii zapylać migdałowce, następnie na Florydę do sadów cytrusowych, później do Nowego Jorku na jabłonie, w czerwcu do Vermont zapylać borówki i z powrotem na Florydę. Tym sposobem pszczoły pokonują ogromne odległości i zapylają hektary różnych upraw.

**Dowiedz się więcej
i polub nas
na Facebooku
IzerskaŁąka
ZAPRASZAMY!**

*Zdjęcia wykonane
i informacje
z „Izerskiej Łąki”
napisała Monika
Chwaszcz.*

*Autorem zdjęcia
do winiety jest
Tomasz Chmielowiec.*

WODA W NASZYM ŻYCIU

Projekt pod nazwą „Nie lej wody” organizowany wspólnie z Fundacją na Rzecz Studiów Europejskich. 21 i 22 listopada wybrane dzieci z klas VI-VII szkół podstawowych spotkają się z przedstawicielem fundacji.

Pierwszego dnia dzieci wezmą udział w zajęciach „Woda w moim otoczeniu” (czyli poruszą niezwykle ważny temat, biorąc pod uwagę rolę uzdrowiskową naszego miasta), natomiast dnia drugiego uczestnicy podejmą temat „wody na świecie”.

Cały projekt zakończymy zostanie 23 listopada pokazem filmu „Studnia Ryana”, po którym zostanie poprowadzona dyskusja prowadzona przez gościa specjalnego – Arkadiusza Lipina. W piątek seans jest otwarty i zapraszamy wszystkich do uczestnictwa w dyskusji.

Więcej informacji udzielimy telefonicznie: 75 617 14 42.

Projekt współfinansowany w ramach
programu polskiej współpracy
rozwojowej Ministerstwa Spraw
Zagranicznych RP

www.feps.pl
www.facebook.com/feps.wroclaw
www.polskapomoc.gov.pl

Nie lej wody!

Czy wiesz:
— ile litrów zużywa mieszkaniec Europy każdego dnia?
— ile jest czystej wody na świecie?
— co trzeba zrobić, by wody wystarczyło dla wszystkich?

21 i 22 listopada 2018

Centrum Edukacji Ekologicznej
NATURA 2000 „Izerska Łąka”

ul. Rolnicza 7
Świeradów-Zdrój

Jeżeli jesteś zainteresowany,
to zgłoś się do swojego
wychowawcy!

Projekt jest organizowany przez
Fundację na Rzecz Studiów Europejskich
we współpracy z Centrum Edukacji
Ekologicznej „Izerska Łąka”.

Szczegółowych informacji o projekcie
udziela Tadeusz Mincer:

t.mincer@feps.pl
667 121 666

Chcesz mieć wpływ na sytuację
na świecie? A może zależy Ci na
poprawie lokalnego otoczenia?
Zastanawiasz się, w jaki sposób
Twoje codzienne wybory sprawią,
że zostaniesz globalnym bohaterem?

Wystarczy, że skończysz
z... laniem wody!

Zapraszamy uczniów 7 i 8
klasy szkół podstawowych
w Świeradowie-Zdroju do
wzięcia udziału w warsztatach
poświęconych tematyce
wody pitnej organizowanych
w ramach Tygodnia Edukacji
Globalnej.

Podczas zajęć dowiesz się, ile
litrów wody zużywasz każdego dnia.
Przekonasz się, co by się stało, gdyby
pewnego dnia w Twoim mieście
zabrakło dostępu do wody pitnej.
Odkryjesz znaczenie wody dla
człowieka i jego otoczenia. Poznasz
ilość czystej wody na świecie
i nauczysz się, co zrobić, by
wystarczyło jej dla wszystkich.

Przekonaj się, że woda nie musi
być nudna!

Cementowanie miodu

Podsumowując bieżący rok w pasiekach można by powiedzieć, że był udany. Ciepło, słonecznie, długie okresy bezdeszczowe – to pszczoły lubią. W Świeradowie oraz jego okolicach wystąpił jednak pożytek spadziowy, i to ten najgorszy – modrzewiowy. Magazyny miodowe w ulach zostały wypełnione miodem cementowym, zwanym również miodem kamiennym, pochodzącym głównie ze spadzi modrzewiowej. Taki miód krystalizuje się bardzo szybko, będąc jeszcze na ramkach. Jest nie do odwirowania i zazwyczaj zimowane pszczoły na tym miodzie nie przeżywają tego okresu.

Za powstawanie spadzi odpowiedzialny jest ochojnik świerkowo-modrzewiowy „... (Adelges laricis) - jest to mszyca przechodząca pełny rozwój na dwóch żywicielach. W kwietniu larwy rozpoczynają żer na pędach świerka. Ich ślina zawiera substancje, które powodują nienaturalny rozrost tkanek, czego skutkiem jest powstanie galasów na pędach. W maju następuje przepoczwarczenie i samice składają jaja w pobliżu powstałych zgrubień. Samica składa ponad 100 sztuk jaj. Młode osobniki po wykluciu się wchodzą do galasów. W czerwcu dorosłe już ochojniki opuszczają galasy i przenoszą się na igły. Tam przeobrażają się w formy uskrzydłone i migrują na rosnące w pobliżu modrzewie. Kolejne pokolenie szkodnika przechodzi rozwój na modrzewiach. Zimują larwy w zagłębieniach kory. Wiosną następnego roku dorosłe już osobniki składają jaja na młodych igłach. Część ochojników żeruje na modrzewiach do czerwca, po czym, jako formy uskrzydłone, migrują na świerki. Osobniki, które pozostały na modrzewiach, rozmnażają się intensywnie. Na początku lata otaczają swoje kolonie woskowym puchem powodując charakterystyczne kremowe przebarwienia na pędach”.

(źródło: <http://www.e-ogrodek.pl>)

Skala tego zjawiska była ogromna. Pozbycie się tego miodu z plastrów wymagało wiele trudu i cierpliwości. Nie chcąc zniszczyć plastrów, konieczne było kilkukrotne wirowanie i nawilżanie. Praktycznie większość miodu została utracona.

Zniszczonych zostało wiele ramek z suszem. Pszczelarze mają duże ilości zmagazynowanego w plastrach miodu, nie wiedząc, co z tym zrobić.

Utrata miodu i ramek to jedno. Ważniejszym było przygotowanie pszczoł do zimowli, pozbycie się miodu spadziowego z części gniazdowej ula – to ogrom pracy i stresu pszczelarzy.

Czy uratujemy pszczoły, nie wiem. Wszystko okaże się na wiosnę. Patrząc z punktu widzenia hodowli pszczoł, modrzewie i świerki nie mogą rosnąć w jednych skupiskach, a tak jest w okolicach Świeradowa. Jak walczyć z mszycą w lasach? Czy chemiczne zwalczanie mszycy jest możliwe? Jeżeli tak, to kto wykona zabiegi? Czy pszczelarze zostaną zmuszeni to zmiany lokalizacji pasiek? Czy możemy liczyć na jakąkolwiek pomoc? Te pytania pozostają na razie bez odpowiedzi.

Eugeniusz Garabs

prezes Miejskiego Koła Pszczelarzy w Świeradowie

Na zdjęciu magazyn jednego ze świeradowskich pszczelarzy, z ramkami wypełnionymi miodem, którego nie uda się już odzyskać (fot. Grzegorz Gnyp).

Czarci Młyn, ul. Lwówecka 5
We wtorki zapraszamy na warsztaty (obowiązują zapisy).
Od środy do soboty zwiedzanie o każdej pełnej godzinie (od 10⁰⁰ do 16⁰⁰, ostatnie o 15⁰⁰).

Tel. 75 78 45 325
czarcimlyn@swieradowzdroj.pl

Gospodarz obiektu
Kinga Miakienko

SEZON GRILLOWY TRWA

Jesień przywitała nas bardzo ciepło, dzięki czemu nasza wiatra cieszy się nie małym powodzeniem. W październiku kilka grup skorzystało z możliwości zrobienia grilla i miłego spędzenia czasu na świeżym powietrzu. Zapraszamy wszystkich zainteresowanych do zorganizowania wspólnego wypadu do Czarci Młyna na zwiedzanie i grilla, póki pogoda dopisuje – oczywiście bezpłatnie!

Na zdjęciu grupa seniorów z „Klubu +” z Legnicy.

ZŁOTO NASZYCH ZIEM CZ. II - GRYKA JAK ŚNIEG BIAŁA

Chyba wszyscy mamy w swojej kuchni kaszę gryczaną. Oczywiście, można ją wykorzystać nie tylko do obiadu w formie dodatku czy głównego składnika, ale także zrobić z niej smaczne i pięknie pachnące pieczywo. Ale po kolei.

Gryka to zboże nieco związane z historią Polski. Jej wprowadzenie do uprawy wiąże się z najazdami tatarskimi, stąd inna nazwa tej rośliny – „tatarka”. Została rozpowszechniona dopiero w XV wieku i zyskała nazwę „hreczka”. Zamienne stosowanie tych nazewnictw w rzeczywistości wiązało się z nierozróżnieniem podobnych do siebie odmiennych gatunków gryki. Obecnie w Polsce kaszę gryczaną produkuje się tylko z gryki zwyczajnej – hreczki. Gryka tatarka natomiast występuje jako chwast. Dzisiaj wykorzystuje się ją również w zielolecznictwie i pszczelarstwie.

Mnie jednak interesuje zastosowanie gryki do pieczenia. Oczywiście, możemy kupić w sklepie mąkę gryczaną, jednak jeśli mamy w domu blender, zrobimy chleb również z kaszy. Potrzebujemy jej 500 gram, zalanej mniej więcej sześcioma szklankami wody. Bardzo ważne jest, aby moczyć ją jak najdłużej. Możemy zostawić na całą noc, a najlepiej na 24 godziny. Po tym czasie dodajemy jedynie łyżkę soli, pół szklanki siemienia lnianego i pół szklanki słonecznika (tak naprawdę rodzaj ziarna zależy od naszych kubków smakowych), pół łyżeczki sody oczyszczonej, 2-3 łyżki oleju roślinnego (może być kokosowy).

Wszystko blendujemy na gładką masę, wlewamy do foremki o pieczonej około godziny w temperaturze 180°C. Polecam wypróbować ten przepis. Jest naprawdę prosty, z dostępnych składników, no, i rzecz jasna, zdrowy. Smacznego!

OGRÓD ROŚLIN I ZIOŁ

Jesień mamy ciepłą i słoneczną, nic zatem dziwnego, że w ogrodzie przy młynie pięknie rozkwitł posadzony w tamtym roku gatunek roślin z rodziny astrowatych – oman wielki (kwitnie do września, ale u nas, jak widać, dłużej). Ze względu na swoje właściwości lecznicze był dawniej niemal w każdym domu. Starożytni Rzymianie smażyli korzeń w cukrze i uznawali za przysmak. W średniowieczu ten sam korzeń wykorzystywany był do produkcji wina. Dzisiaj oman znajduje zastosowanie nie tylko jako ozdoba, ale także w medycynie, zawiera bowiem substancje o działaniu wykrztuśnym, a jego składniki często wchodziły w skład mieszanek ziołowych i syropów.

GOŚCIE CZARCIEGO

W październiku frekwencja zwiedzających obiekt pozytywnie nas zaskoczyła – młyn odwiedziło ponad 1.400 osób! Były dzieci, byli dorośli, przyjechali z Polski i z zagranicy. Każdy został ugoszczony chlebem ze smalcem i czarnuszką – jak tradycja nakazuje.

Niezmiennie zapraszamy mieszkańców na zwiedzanie i poczęstunek od środy do soboty w godzinach 10⁰⁰-16⁰⁰. Do zobaczenia w Czarci Młynie!

WARSZTATOWE WTORKI

U góry - czytanie receptury i zagniatanie składników na bułki. Poniżej - każdy pracował nad kształtem swojego bochenka.

Warsztaty w młynie organizujemy w każdym tygodniu. Cieszymy się, że korzystają z nich coraz to nowe grupy wiekowe. Tym razem przedstawiamy Państwu młodzież ze Szkoły Podstawowej nr 2 w Gryfowie Śląskim. Zrobiliśmy chleby w formach i nauczyliśmy się wyrabiania ciasta na bułki orkiszowe. Była również lekcja o rodzajach zbóż, a także wspólna degustacja na koniec.

WARSZTATOWE WTORKI

Zapisy na godziny: 9⁰⁰ lub 12⁰⁰ (zapisy najpóźniej w sobotę do 16⁰⁰)
 Grupy: dorośli do 10 osób, dzieci (6-10 lat) do 16 osób
zapoznanie się ze zbożami, mąkami i produktami potrzebnymi do wypieku
wyrabianie ciasta na chleb pszenno-żytni
zagniatanie i formowanie bułek orkiszowych
dokarmianie zakwasu
zwiedzanie „Czarci Młyna”
degustacja wypieków
 Więcej informacji na www.swieradowzdroj.pl
w zakładce CZARCI MŁYN
 Warsztaty trwają ok. 3 godzin i są **bezpłatne!**

Młynarka Kinga zaprasza!

Adres:
 ul. Lwówecka 5 59-850
 Świeradów-Zdrój
 (os. Czerniawa-Zdrój)

Telefon:
 75 78 45 325

Mail:
 czarcimlyn@swieradow-zdroj.pl

facebook
 /CzarciMlynSwieradow

YouTube
 /CzarciLaka

Zdjęcia i informacje z „Czarci Młyna” przygotowała Kinga Miakienko, zaś autorem zdjęcia do winiety jest Tomasz Chmielowiec.

Dowiedz się więcej i polub nas na Facebooku
CzarciMlynSwieradow
ZAPRASZAMY!

13

Barwna pora roku

Listopad w ogrodzie to czas, kiedy wszystko w nim zaczyna opadać i przygotować do zimowego snu. W tym roku jesień długo rozpieszczała nas wyjątkowo wysokimi temperaturami, ale teraz przyszedł czas na to, aby dać miejsce na chłodno-mokry dotyk Pani Jesieni.

Choć teraz nie ma już tylu kolorowych kwiatów i bujnej zieleni, to jednak przemyślany ogród może być atrakcyjny również późną jesienią i zimą. By to osiągnąć, warto zadbać, aby w ogrodzie były iglaki i rośliny zimozielone, czyli takie gatunki drzew i krzewów, które nie zrzucają liści na zimę. Zimozielone rośliny o każdej porze roku są atrakcyjne i nadają ogrodowi wyjątkowości. Są to między innymi: bukszpany, bluszcze, barwinki, ogniki, mahonie, trzmieliny, irgi, a także niektóre odmiany różaneczników i ligustrów. Atrakcyjność można zwiększyć poprzez ilość nasadzeń, bo im więcej, tym ciekawsze mogą być efekty.

Bardzo ciekawe kompozycje mogą również powstać dzięki roślinom, które są atrakcyjne ze względu na kolor kory lub pędów. W moim ogrodzie mam wielki krzak derenia, którego pędy jesienią robią się mocno czerwone i na tle śniegu wyglądają wręcz zjawiskowo. Inne odmiany o jasnozielonych czy żółtych pędach prezentują się nie mniej kolorowo: berberysy, brzozy, klony palmowe, winobluszcz (fot. poniżej). Kiedy przyjdzie późna, szaro-bura jesień, potem zima, a następnie wczesna wiosna, każda plamka koloru będzie cieszyła oko, więc warto o to zadbać.

O co jeszcze warto się zatroszczyć o tej porze? Po pierwsze o to, aby się zastanowić nad sposobami

gromadzenia wody w ogrodzie na przyszły rok. Wszyscy doświadczyliśmy skutków jej niedoboru w tym roku. Wodociągi nie zawsze funkcjonowały, studnie wysychały. Susza zniszczyła wiele upraw, a rośliny szybko zasychały, jeśli nie były regularnie podlewane. Najprostszym sposobem jest gromadzenie deszczówki i używanie jej do podlewa-

nia. A kiedy już podlewamy, warto pamiętać, że częste podlewanie małymi ilościami wody nie jest wskazane. Lepsze jest rzadsze podlewanie, ale za to bardzo obfite. Wtedy woda ma szansę dotrzeć głęboko do korzeni roślin.

Możemy też ograniczyć parowanie wody z gleby poprzez ściółkowanie. Warstwa ściółkująca spowalnia odparowywanie wody z gleby,

O ogrodach myśli spisane:
Ogród jest nie tylko rozkoszą dla oka, ale i ukojeniem dla duszy, łagodzi gniew, namiętności i daje przyjemność, która jest przedsmakiem raju.
(autor nieznany)

a można do tego celu użyć kory sosnowej, słomy, trocin, kompostu, skoszonej trawy, pokrzywy, chipów kokosowych, naturalnych mat jutowych. Lub takich z szałwu, kokosa czy bambusa. Wszystkie z nich są ekologiczne, jednak kiedy będziemy się na nie decydować, poczytajmy, czy będą odpowiednie do naszego rodzaju roślin. Najlepszą syntetyczną ściółką jest agrowłóknina (brązowa lub biała). Materiał dobrze przepuszcza powietrze i wodę z opa-

dów, dlatego umożliwia właściwe nawodnienie i nie utrudnia korzeniom oddychania. Ściółki w znaczącym stopniu ograniczają wzrost chwastów i chronią korzenie przed mrozami. W swoim ogrodzie używam sporo kory i widzę, że dzięki ściółkowaniu jest zdecydowanie mniej pracy. Choć nigdy nie będzie tak, że ogród czy rabata będą bezobsługowe.

Wracając jeszcze do tematu kolorowych pędów - można je teraz wykorzystywać do tworzenia różnego rodzaju kompozycji dekoracyjnych. Kwiatów wprowadzić już nie ma, ale jest wiele innych wiele pięknych roślin. Trochę się przyznam, że bardzo lubię robić dekoracyjne wianki - z czego tylko się da. Z ostatniej wyprawy do USA przywiozłem wiele inspiracji, gdyż tam dekorowanie domów wiankami jest bardzo popularne.

W tym roku wspólnym rodzinnym wysiłkiem nazbieraliśmy cztery duże worki szyszek, za to nie zdążyliśmy przed dzikami nazbierać odpowiedniej ilości żołędzi, ale trochę też ich mamy. Do tego wysuszone liście, kwiatostany wielu roślin. Zrywam też kwiatostany traw, a później maluję je w barwnikach spożywczych, żeby uzyskały trwałe i intensywne kolory. Ponadto wykorzystuję suszone zboża, słomę, jutę (naturalne sznury i sznurki), mchy i porosty. Będę robił sobie wianki oraz wianeczki i wieszał je na ścianach i płocie, nie tylko na okoliczność świąt, ale przez całą jesień i zimę - żeby było ładnie (fot. powyżej).

Jak ktoś ma jazdę na punkcie ogrodu, to cały czas będzie chciał robić coś związanego z roślinami, nawet wtedy, gdy za oknem plucha czy śniegi po pas. Kończąc każdemu życzę, aby znalazł dla siebie jakąś pasję i mógł ją rozwijać.

Wasz miejsko-wiejski ogrodnik
Piotr Bigus

Kwietny i olbrzymi

Tegoroczny KWIETNY ŚWIERADOWO-ZDRÓJ 2018 przebiegał pod hasłem przewodnim „Przyjaźni Zwierzętom”. Udział w nim wzięły 22 osoby, które zaprezentowały ogromne bogactwo kwiatów, drzew, krzewów i ogrodowych detali, a komisja miała się czym zachwycić. Gdy jej członkowie: Teresa Fierkiewicz i Tadeusz Aficki (do listopada radni RM) oraz Dorota Marek - Kierownik Referatu ds. Promocji Gminy, Turystyki, Kultury i Sportu - wszystko obejrżeli i podsumowali, wydali werdykt.

I tak w kategorii najładniej udekorowanej posesji/ kamienicy/ przydomowego ogrodu: I - Irena Marciniak (298 pkt - fot. z prawej); II - Halina Ganuszewicz - (292); III - Piotr Bigus (290).

W tym miejscu niezbędne jest wyjaśnienie, że druga nagroda dla

H. Ganuszewicz została przyznana za to, że praktycznie sama przez cały sezon dbała o teren wokół swojego bloku i alejki na osiedlu Korczaka,

dokończenie na str. 15 ➔

U góry - dzięki staraniom Haliny Ganuszewicz zieleni upiększa osiedle Korczaka. Poniżej - balkon Barbary Guślińskiej niczym barwny kobierzec.

Prace ogrodowe jesienią

- ♦ porządkujemy wszystkie rabaty;
- ♦ grabimy liście;
- ♦ przerzucamy pryzmę kompostową, rozrzucaamy obornik i przekopujemy nawozy zielone;
- ♦ nie przesadzamy ze sprzątaniem i usuwaniem wszystkich liści i resztek - zostawmy przynajmniej jedno miejsce w ogrodzie, gdzie usy-

piemy kopczyk z liści, który przykryjemy gałęziami po to, aby mogły w nim przetrwać pożyteczne zwierzątka, mianowicie detrytusofagery. Są to drobne zwierzęta żyjące w glebie przetwarzające odpady, a przykładem klasycznych detrytusofagów lądowych są dżdżownice, dzięki którym w naszym ogrodzie pojawiają się chrząszcze, stonogi, jeże i ptaki, gdyż jest to dla nich pożywienie.

♦ mówiąc o pożywieniu, robimy przegląd lub budujemy nowe karmniki, do których zaczynamy sypać ziarenka, żeby ptaki wiedziały, gdzie się zjawić, gdy przyjdzie sroga zima.

Wirtualna Kronika Świeradowa-Zdroju

Odkąd pamiętam, zawsze marzyło mi się utworzenie muzeum naszego miasta, takiego z prawdziwego zdarzenia z eksponatami, wspomnieniami mieszkańców, godzinami otwarcia.

Kilka takich miejsc w naszym mieście nawet powstało, była ekspozycja w Muzeum Sztuki Reduktywnej, w Miejskim Biurze Informacji Turystycznej, w Izerskim Centrum Wspierania Przedsiębiorczości, do dzisiaj możemy poznawać historię miasta dzięki małej wystawie w Miejskiej Bibliotece Publicznej „Izerka”, w Izbie Pamięci prowadzonej przez Magdę Olszewską, w restauracjach „Arnika” i „Czarny Potok”, a także w Czarcim Młynie gdzie zobaczymy obrazy z Czerniawy-Zdrój.

Jednak cały czas mi czegoś brakowało, stąd idea powstania Wirtualnej Kroniki, która ma już swą zakładkę na naszej stronie www.swieradow-zdroj.pl - chciałabym teraz zaprosić Państwa do jej współtworzenia. Najbardziej zależy mi na wspomnieniach naszych mieszkańców, szczególnie tych od roku 1945, bo jak sami Państwo na pewno zauważyli, zdjęć, pocztówek czy skanów folderów z okresu przedwojennego mamy bardzo dużo, natomiast tych bardziej współczesnych - znacznie mniej.

DOROTA MAREK

Co słyszeć w izerskim sadzie? No to cydr!

Na naszym ostatnim spotkaniu w Świeradowie poruszaliśmy temat cydru z soku jabłkowego. Wtedy dopiero zaczęliśmy tłoczyć, wszystko zostało wypite na surowo, ale teraz, gdy mamy za sobą bardzo obfity czas zbiorów i tłoczenia soków, możemy porozmawiać o szerszym zastosowaniu jabłek z naszych drzew. A więc... cydr!

Cydr, najprościej mówiąc, jest to sfermentowany sok jabłkowy (czasem gruszkowy), który zawiera niewielką ilość alkoholu i jest bodajże najczęściej przygotowywanym przetworem z jabłek. Dawniej był niezwykle popularny, szczególnie w krajach anglosaskich oraz Francji i Hiszpanii. Przez okres prohibicji w USA oraz osłabieniem zainteresowania w okresie powojennym – od lat 90. ubiegłego stulecia - wraca triumfalnie na stoły w całej Europie Zachodniej, Ameryce i powoli u nas.

Ograniczymy się do naszych doświadczeń i tu dotykamy najważniejszej sprawy – wszyscy producenci cydru i znawcy mówią: w cydrze najważniejsze są jabłka!

A jakie jabłka? Tu też zaskoczenie: nie te, które nam najczęściej smakują, czyli te na soki lub deserowe. Jabłka na cydr muszą zawierać dużo garbników, tanin i cukrów, a mało kwasów, czyli takie słodko-gorzkie. Nieraz się wcześniej zastanawiałem, zbierając owoce z drzew ewidentnie sadzonych, szczeniowych – po co komu takie paskudne owoce? Teraz już wiem! I bardzo się cieszę, że w naszych zbiorach jest Grochówka (na zdjęciu) i Bursztówka, dwie odmiany, których nie znajdziemy w nowoczesnych sadach; nie ma co się czarować - tylko z takich odmian możemy coś naprawdę dobrego zrobić. Oczywiście,

wiście, cydr tzw. „kupny”, który pijemy, jest zrobiony z wszelkich odmian z naszych sadów towarowych i chwala im, ale przecież chcemy robić coś dla siebie i tu nie będzie kompromisów!

Posmakujmy naszego „prawdziwego” cydru. Odsyłam do różnej literatury, osobiście polecam książkę pt. „Cydr – jak zrobić cydr domowym sposobem”, której autorami są A. White i S. Wood; wszystko opisane po kolei, nikt się jeszcze nie zawiódł, ja też.

U mnie już bulgocze kolejny nastaw, każdy jest inny, a wszystkie łączy jedna cecha – jest ich za mało!

Ale co zrobić, gdy nie mamy owoców, bo nasze drzewa są za małe i nie miały w tym roku za dużo owoców? Można zrobić „na próbę” z kupowanego soku, a w przyszłym roku znaleźć sobie na jakiejś miedzy lub w starym opuszczonym sadzie drzewo i trochę o nie zadbać. Najważniejsze, to pomóc mu – trochę przyciąć, odsłonić i w zasadzie przyspieszamy nasze plony o kilkadziesiąt lat.

Co najważniejsze, jak podkreślają autorzy książek, najlepsze cydry robi się z soku owoców zbieranych ze starych drzew, bo po pierwsze, nie są przenawożone, a związki azotu obecne w owocach z nawożonych sadów psują smak cydru na skutek wpływania na przebieg fermentacji – im jest ich mniej, tym większa pewność, że wszystko pójdzie dobrze. A po drugie, owoce są może mniejsze, ale bardziej esencjonalne.

Tu dotykamy kolejnego aspektu naszej przygody z sadem. Zadbajmy o weteranów – drzewa, które są starsze od nas

c.d ze str. 14

nosząc wodę w wiadrze napelnianym w pobliskim potoku. Efekty jej starań widać na zdjęciu.

W kategorii najładniej udekorowanego balkonu: I - Barbara Guślińska (od początku wygrywała niemal zawsze i tylko raz nie!).

Wyróżnienia dla osób najbardziej Przyjaznym Zwierzętom: Izabela Salawa, Irena Marciniak, Bożena Mikołajczak.

W ramach tego samego konkursu odbywał się plebiscyt pod nazwą OLBRZYMY W OGRODZIE, w którym hodowcy mogli się pochwalić największymi okazami ze swych upraw, posyłając przez całe lato zdjęcia swych „pupili”. Największe zostały wpisane do Wielkiej Księgi Rekordzistów Ogrodowych, ta zaś po pierwszej edycji przedstawia się następująco:

ŚLONECZNIKI: 1. Ewa i Bartek Hofmanowie - 4,80 m wysokości (panią Ewę i jej kwiat prezentowaliśmy w poprzednim numerze); 2 Piotr Bigus - 3,50 m.

KWIATY/LIŚCIE: 1. Teresa Fierkowicz - kwiat 27 cm, liść 38 cm (fot. obok).

KALAREPY: 1. Piotr Bigus - 5,08 kg, 47 cm w obwodzie.

FUKSJA: 1. Piotr Bigus - 17 cm.

RZODKIEWKA: 1. Piotr Bigus - 10 cm długa, 17,5 cm w obwodzie.

OGÓRKI: 1. Piotr Bigus - 1 kg.

Opr. A. Karolczuk

Śnieg już spadł, czyli sezon otwarty!

Czy można chcieć czegoś więcej niż trochę śniegu na otwarcie sezonu morsowego? Nas tak właśnie pogoda powitała na wodospadzie i pierwsze wejście - 21 października - odbyło się w w lekkiej bieli (co zresztą widać na zdjęciu za nami). Sprawilo nam to ogromną radość i mimo że przyszło nas niewielu (reszta chyba się tego śniegu wystraszyła!), atmosfera była wspaniała. Przyznam się szczerze, że tych kąpielei nam brakowało i już.

Nie możemy się doczekać mrozów i prawdziwej zimy. Tymczasem będziemy się spotykać co tydzień w sobotę lub niedzielę, dokładne terminy będą podawane na naszej stronie na FB. Zachęcamy wszystkich niezdecydowanych na pierwsze wejścia właśnie teraz, kiedy jeszcze nie ma takich mrozów. Warto pamiętać, że nie trzeba mieć żadnych specjalnych predyspozycji, morsować może każdy zdrowy człowiek. Wystarczy tylko chęć i szczypta odwagi.

Zapraszamy do kontaktu, pomożemy doradzimy i wprowadzimy do wody, jak będzie trzeba.

Jolanta Siergiejczuk - Świeradowskie Morsy

NOTATNIK ŚWIERADOWSKI. Wydaje Gmina Miejska Świeradów-Zdrój. Druk - Polska Press Sp. z o.o. Drukarnia Sosnowiec, ul. Baczyńskiego 25A. Nakład - 2.000 egz. Redaktor naczelny - Adam Karolczuk, tel. 661 784 827, notatnik@swieradowzdroj.pl

Zapraszamy wszystkich Czytelników do współredagowania miesięcznika. Teksty (także literackie), opatrzone nazwiskiem autora (do ewentualnej wiadomości redakcji) oraz zdjęcia można składać również w Referacie Promocji Gminy, Turystyki, Kultury i Sportu Urzędu Miasta przy ul. 11 Listopada 35 (II p.), tel. 75 71 36 482. Redakcja nie zwraca materiałów niezamówionych i zastrzega sobie prawo ich skracania.

i jeszcze wiele lat mogą cieszyć nas swoimi owocami, praktycznie za darmo!

Poszukując drzew i oznaczając je, trafiamy na drzewa niezwykłe, bezpieczne lub mamy takie stare osobniki u siebie w sadzie, którymi możemy się zająć. I ten właśnie temat poruszamy na naszym kolejnym spotkaniu, ale już w terenie.

Początek grudnia, mam nadzieję, będzie dobrym czasem do pobrania kolejnej partii zrazów (już wiemy, co to jest!), ale spróbujemy też kilka drzew wytypować, by wiosną się nimi zająć.

Pozdrawiam serdecznie - Leszek Kulak

Kwisia wciąż w podróży

Lato dawno za nami, ale świeradowianie nie zaprzestali przecież podróży jesiennych, Kwisia zaś bardzo by chciała z nimi pojeździć i zobaczyć kawałek świata. Jeśli zatem ktokolwiek z Państwa wybiera się gdzieś w Polskę/Europę/świat, proszę przyjść do referatu promocji UM, zabrać żabkę ze sobą (lub jakąkolwiek, która znajdzie się pod ręką wśród pluszaków u dzieci) i sfotografować ją na tle zwiedzanych przez siebie atrakcji. Zdjęcia wysyłamy mejlem na adres it@swieradowzdroj.pl - z dopiskiem **ŻABKA KWISIA W PODRÓŻY**. Najciekawsze uhonorowane zostaną upominkami i prezentacją na łamach „Notatnika”.

Na zdjęciu widzimy żabkę Kwisanę, która podczas wycieczki naszych nauczycieli w Wielkopolsce zaprzyjaźniła się z poznańskimi koziołkami, co uwieczniła Teresa Fierkowicz.

DARMOWE KURSY JĘZYKOWE

ŚWIERADÓW ZDR
URZĄD MIASTA
UL. 11 LISTOPADA 35

Angielski Niemiecki
Francuski

KURSY KOMPUTEROWE

757834656 www.profi-akademia.eu

N

T

urystyczny

www.swieradowzdroj.pl

notatnik@swieradowzdroj.pl

Przemysłany trening fizyczny jest tak samo ważny, jak dobry sprzęt narciarski.

Zanim znów staniemy na stoku

Większość narciarzy nie może doczekać się już zimy! Małymi krokami snuje plany o wyjeździe do atrakcyjnego ośrodka narciarskiego, przegląda oferty sprzętu, jak i ubioru narciarsko-snowboardowego. To wszystko jest ważne, jednak sugeruję, aby przed pierwszym wpięciem nart poświęcić trochę czasu na wypracowanie formy własnego ciała i organizmu. Odpowiednie przygotowanie umożliwi łatwiejsze osiągnięcie perfekcyjnej techniki oraz wydłuży czas, przez który możemy szaleć na ośnieżonej trasie.

Największą motywację do ćwiczeń mamy tuż przed zaplanowanym wyjazdem. Oczywiście, najlepsze efekty uzyskamy, jeśli będziemy wzmacniać mięśnie przez cały rok - im wcześniej zaczniemy, tym lepiej. Osoby, które na co dzień nie uprawiają sportu oraz prowadzą siedzący tryb życia, powinny pomyśleć o tym już w okresie jesiennym. Można zacząć od znanej reguły „3 x 30 x 130”, co oznacza wysiłek fizyczny minimum 3 razy w tygodniu, w czasie nie krótszym niż 30 minut oraz z tętnem nie niższym niż 130 uderzeń na minutę. W celu uzyskania większych efektów po prostu wystarczy zwiększyć parametry np. „5x50x150”, co da znaczną poprawę kondycji oraz zdolności motorycznych.

Podczas przygotowań warto zwrócić uwagę na trening funkcjonalny z akcentem wzmożonej pracy nóg. Dlaczego? W narciarstwie największym obciążeniom poddawane są mięśnie kończyn dolnych, głównie ud i pośladków. Podczas wprowadzania nart w skręt pracują mięśnie, które tworzą tzw. mięsień cztero głowy uda, dwugłowy uda, a także aktywujemy mięśnie pośladkowe oraz łydek.

Jednak mocne nogi to nie wszystko. Technika jazdy wymaga od nas również wychylania się na boki, dlatego zaangażowane są także biodra i mięśnie brzucha, które mają wpływ na moc poruszania się, jednocześnie stabilizując tułów.

Nie należy przy tym bagatelizować siły rąk i pleców, bo one przy ostrej jeździe też pracują! Jeśli zamierzasz wykonywać

na nartach rozmaite ewolucje i triki, to wiedź, że przy nich pracują niemal wszystkie istniejące mięśnie!

Dobrze przygotowany narciarz to przede wszystkim przepustka na uniknięcie kontuzji. Szkoda krótkiej zimy i jeszcze krótszego urlopu na szukanie formy dopiero na stoku. W celu świadomego przygotowania się prezentuję formy ruchowe, które m.in. przybliżą nas do sezonu narciarskiego:

1. Jazda na rowerze - świetna forma spędzania czasu z rodziną i przyjaciółmi. Regularna jazda po Single Trackach kształtuje mięśnie nóg - zwłaszcza mięśnie łydek, ud i pośladków, a także ma wpływ na mięśnie brzucha.

2. Marszobiegi - najłatwiejszy sposób na przygotowanie kondycyjne do zimy. Poza tym można je uprawiać przez cały rok, bez względu na warunki pogodowe, porę dnia czy roku, wystarczy założyć wygodne buty i udać się na Run Track.

3. Rolki - każdy kto choć raz na nich jeździł, wie, jak dobrze wzmacniają mięśnie ud, które przydadzą się podczas jazdy na nartach.

4. Aerobik - taka forma ćwiczeń ma naprawdę dużo zalet. Wzmacniana jest siła mięśni, ich elastyczność, stajemy się bardziej sprawni i rozciągnięci, a zajęcia w grupie to ogromna dawka motywacji.

5. Pływanie - jest doskonałym treningiem mającym na celu ogólny rozwój organizmu. Sport ten wspiera wzmacnia mięśnie obręczy barkowej, ramion, a także nóg. Pływanie zdecydowanie poprawia wydolność organizmu.

Zachęcam Państwa do aktywnego wypoczynku, a zaawansowanym narciarzom polecam kurs instruktorski zaplanowany na grudzień, podczas którego rozbierzemy narciarstwo na części pierwsze.

Szczegóły na www.lechsport.pl

Instruktor SITN PZN - Paweł Lech

SKI&SUN
swieradow-zdroj

Do 30 listopada kolej gondolowa przechodzi przegląd techniczny przed sezonem zimowym, a kursować będzie w godz. 9⁰⁰-16⁰⁰ wyłącznie w dniach: 17 i 18 listopada.

Od 1 grudnia do rozpoczęcia sezonu zimowego kolej czynna będzie w godz. 9⁰⁰-16⁰⁰.

Bieg, spacer, wyciszenie

Wielu nie wierzyło, że się uda, a jednak! Ścieżki Biegowe Runtrack doczekały się sponsorów. Mecenasem 5-kilometrowej (zielonej) pętli została Cottonina Villa & Mineral SPA Resort. Z kolei najdłuższa, licząca 10 km pętla czerwona oznakowana jest logotypami Malinowego Dworu. Wybór nieprzypadkowy, sponsorzy tras stanowią bowiem świetną bazę wypadową dla biegaczy.

W obu hotelach nie tylko można się dobrze wypaść, ale też zjeść. Oba obiekty mają także genialne zaplecze rehabilitacyjne i SPA. Reklama obiektów znalazła się również na stronie www.runtrack.pl, co stanowi jasny komunikat dla osób odwiedzających witrynę, że w tych obiektach biegacz znajdzie wszystko, co mu do szczęścia potrzebne, przede wszystkim zaś informację o tym, gdzie w Świeradowie-Zdroju można biegać (z dala od zgiełku, w otoczeniu natury, nie niszcząc kolan).

Logotypy obu sponsorów zawieszono są na każdym słupku kierunkowym danej trasy. Będą tak pięknie się prezentować do jesieni przyszłego roku. A jeśli współpraca z Lasami Państwowymi (Nadleśnictwem Świeradów)

Siekierką uroczystie tnę taśmę Iga Bartczak - zastępca dyrektora generalnego Cottonina Villa & Mineral SPA Resort, a taśmę trzymają nadleśniczy Lubomir Leszczyński (z lewej) i leśniczy Grzegorz Schubert.

będzie się układać - nawet dłużej. Dzięki sponsorom łatwiej będzie utrzymać trasy i naprawić szkody, bo natura i człowiek wyrządzają je regularnie.

Bardzo dziękujemy za zaufanie i wsparcie! A Państwa zapraszamy do testowania: biegowego, nordic walking, na niedzielny spacer czy wyciszenie. Start i meta na „Tewie” (duży parking powyżej dolnej stacji kolei gondolowej).

Katarzyna Harbul-Bala
- opiekun tras Runtrack
Zdjęcia Katarzyna Męcina

Od redakcji: Mówiąc o finansowaniu tras biegowych Runtrack nie sposób nie wspomnieć o zaangażowaniu finansowym naszej Gminy (a zatem i jej mieszkańców), która do dziś zainwestowała w Runtracki już ponad 8 tys. złotych, a na podstawie umowy z Nadleśnictwem Świeradów corocznie będzie dodatkowo angażowała środki na poziomie minimum 2 tys. złotych (plus promocja tras).

ELECTRO
ŚWIERADÓW-ZDRÓJ
BIKE

Jesień w tym roku jest wyjątkowo ciepła i słoneczna, więc siłą rzeczy przedłużenie sezonu na elektrobajki wydaje się być

w pełni uzasadnione. Przypominamy zatem, że mieszkańcy Świeradowa mogą w Urzędzie Miasta bezpłatnie wypożyczać elektrobajki - codziennie od poniedziałku do piątku w godzinach pracy urzędu.

Mają też możliwość wypożyczenia elektroweru na cały weekend, z terminem zwrotu do godz. 16⁰⁰ w poniedziałek. Ale i ten termin można przedłużyć, wystarczy tylko poinformować telefonicznie wypożyczającego.